

DRAUGAS

PERIODICALS
September 14,

Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 14, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09/13/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 179
Kaina 50 c.

Lietuvos parlamentas ižeidė žydus

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkas Simonas Alperavičius pareiškė, kad bendruomenei sukelė nerimą Seimo sprendimas pripažinti Lietuvos valstybės teisės aktu 1941 metų birželio 23 dienos lietuvių sukilėlių pareiškimą dėl nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo.

„Mano tautiečiai pritarė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, vėliau ir atkūrimo — 1918 metų Vasario 16-osios ir 1990 metų Kovo 11-osios — aktams. Tačiau, kai minėtoms mums brangioms datoms prilyginama birželio 23-oji, didėlei Lietuvos piliečių daliai tapusi jų žūties pradžia, skaudu suvokti, jog tokia diena taps nacionaline švente, kad plevesuos vėliavos, vyks iškilės“, sako S. Alperavičius.

Antradienį Seimas priėmė 1941 m. birželio 23 d. Lietuvos laikinosios vyriausybės pareiškimo „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas“ pripažinimo Lietuvos Respublikos teisės aktu įstatymą.

1941 metų birželio 23-oji kelia asociaciją su žydų pogromu Lietuvoje pradžia. Tą dieną, iš Lietuvos traukiantis okupacinės sovietų kariuomenės ir artėjant nacių Vokietijos daliniams, ginkluoti lietuviai sukilėliai Kaune paskelbė apie nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimą. Tomis dienomis Lietuvoje prasidėjo smur-

to veiksmams prieš žydus.

S. Alperavičius pabrėžė, kad tuometinė Laikinoji vyriausybė drauge su minėta deklaracija paskelbė atšaukianti dar Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Vytauto Didžiojo suteiktas teises žydams, nepalikdama jiems vietos Lietuvos gyvenime. Pasak Žydų bendruomenės pirmininko, šiuos sprendimus Laikinoji vyriausybė patvirtino teisiniais aktais dėl žydų padėties, įskaitant koncentracijos stovyklų-gėtų steigimo, į žudynes išjungusio Tautinio darbo bataliono formavimu. Laikinoji vyriausybė taip pat pasveikino Adolfą Hitlerį, deklaravo išjungimą į nacių paskelbtos „Naujosios Europos“ kūrimą.

S. Alperavičius pažymėjo, kad Lietuva nei pirmosios nepriklausomybės metais, nei po 1990-ųjų Kovo 11-osios, nebuvusi priėmusi nė vieno žydų žeidžiančio teisės akto. Jo nuomone, antradienį priimtas Seimo įstatymas dėl 1941-ųjų deklaracijos pripažinimo Lietuvos valstybės teisės aktu yra pirmasis Lietuvos naujųjų laikų istorijoje, žeidžiantis žydų tautą. „Stebina, kad ne vienas iš posėdyje dalyvavusių parlamentarų nebalsavo prieš“, stebėjosi S. Alperavičius.

Už šį sprendimą balsavo 48 Seimo nariai. Prieš ne balsavo niekas, 3 Seimo nariai balsuodami susilaikė.

Prezidentas prašomas sustabdyti įstatymą dėl 1941 m. sukilimo

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis paprašė prezidento Valdo Adamkaus sustabdyti įstatymą dėl 1941 metų birželio 23 dienos sukilimo Kaune pareiškimo pripažinimo Lietuvos valstybės teisės aktu.

Trečiadienį prezidentas ir Seimo pirmininkas susitiko Vilniaus oro uoste, iš kur V. Adamkus išvyko į Sydney olimpinės žaidynės Australijoje. Pokalbyje V. Landsbergis paprašė prezidento nepasirašyti antradienį Seimo priimto įstatymo, kuris sukelė Lietuvos žydų bendruomenės bei Tarptautinės komisijos nacių ir sovietų okupacinių režimų pasekmėms įvertinti pasipiktinimą.

V. Landsbergis balsavime nedalyvavo. Jo nuomone, šis įstatymas „turi būti geriau parengtas“. Seimo pirmininkas pareiškė viltį, jog „prezidentas pasiūlys įstatymo pataisas“.

Prezidento patarėjas Darius Kuolys sakė, kad V. Adamkus nespėjo iki kelionės į užsienį įvertinti minėto įstatymo. Paties D. Kuolys vertinimu, Seimo dauguma, priimdama minėtą įstatymą, „zengė dar vieną neatsakingą žingsnį, kuris kompromituoja Lietuvą tarptautinės bendruomenės akyse“. Seimo sprendimas — tai smūgis ir pilietinei Lietuvos visuomenei“, pabrėžė patarėjas.

Trečiadienį į prezidentą su prašymu sustabdyti šį įstatymą kreipėsi ir Tarptautinės komisijos nacių ir sovietų okupacinių režimų pasekmėms įvertinti Emanuelis Zingeris.

Pagal įstatymus prezidentas, gavęs Seimo priimtą įstatymą, turi per 10 dienų apsispręsti, ar jį pasirašys. Jis gali įstatymą sustabdyti arba palikti jį pasirašyti Seimo pirmininkui.

Kauno meras nuslėpė kalėjęs už sunkų nusikaltimą

Kaunas-Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Kauno meras Vytautas Štuskas Seimo nario kandidato anketoje nuslėpė, kad teismo buvo pripažintas kaltu padaręs sunkų nusikaltimą asmeniui, trečiadienį pranešė dienraštis „Lietuvos aidas“. Dienraštis teigia turintis informaciją, kad V. Štuskas buvo nuteistas ir atliko laisvės atėmimo bausmę Rusijoje.

Jei paaiškės, kad V. Štuskas iš tiesų nuslėpė teistumą už sunkų nusikaltimą, jam užkirstas kelias dalyvauti Seimo rinkimuose spalio 8 dieną. Kaip praneša dienraštis, dabartinis Kauno meras V. Štuskas po tarnybos sovietų armijoje aštuntajame dešimtmetyje liko dirbti Rusijoje. Anot laikraščio, 1972 metais, būdamas 27-erių, V. Štuskas neblaivus viename restorane susimusė ir sulaužė vyrių žandikaulį. Jis buvo nuteistas už chuliganizmą, ir, redakcijos duomenimis, 2 metų bausmę atliko įkalinimo įstaigoje Petrozavodske, Karelijoje.

V. Štuskas trečiadienį sakė, kad „ta tema nekaltės ir nekvepia demesio“ į dienraščio rašinį. Kauno meras teigė, kad jau nebe pirmą kartą knisamasi po jo praieiti, išskapstomi įvykiai po 20-30

Nuotr.: Prezidenturoje tarsi (iš kairės) vyriausybės kancleris Petras Auštrevičius, ministras pirmininkas Andrius Kubilius ir prezidentas Valdas Adamkus.

Prezidentas laukia vyriausybės atsakymų į svarbius klausimus

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS-Elta) — Prezidentas Valdas Adamkus kreipėsi į premjerą, prašydamas pateikti išsamią analizę, ar akcinės bendrovės „Lietuvos jūrų laivinkystė“ („Lisco“) privatizavimas dabartinėmis sąlygomis nesumažins Lietuvos valstybės tranzito galimybių.

Tokį pageidavimą valstybės vadovas premjerui išsakė susitikime trečiadienį.

„Kol į šį klausimą nebus išsamiai ir pagrįstai atsakyta, prezidentas turi abejonių, ar „Lisco“ privatizavimas tokiomis sąlygomis yra pagrįstas“, sakė prezidento patarėjas Darius Kuolys.

Rugsėjo pradžioje V. Adamkus suabejojo pasirengimu „Lisco“ privatizavimui. Tuomet jis susirūpino, ar atskaitingos valstybės institucijos turi aiškiai apibrėžtus tikslus, ar numato ir gerai pasveria teigiamus ir neigiamus privatizavimo padarinius.

„Lisco“ yra svarbi tranzito metų. „Aš turiu leidimą ginklui. Argi teistiems žmonėms išduodami leidimai ginklams?“, retoriskai klausė V. Štuskas.

V. Štuskas kandidatuoja į Seimą jo vadovaujamos Lietuvos laisvės sąjungos sąrašo pirmuoju numeriu Kauno Šilainių vienmandatėje apygardoje Nr. 11.

Kandidatų į Seimo narius anketoje V. Štuskas nurodė, kad po 1990 metų kovo 11 d. teismo nebuvo pripažintas kaltu dėl nusikaltimo ir niekada išgaliavusio teismo nuosprendžio nebuvo pripažintas kaltu padaręs sunkų smurtinį nusikaltimą prieš asmenį.

Kaip sakė Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininkas Zenonas Vaigauskas, VRK bandys išsiaiškinti tikrąją padėtį. „Jeigu yra nuosprendis, mes jo ieškosime“, sakė Z. Vaigauskas. Anot jo, Seimo rinkimų įstatymo 98 straipsnis numato, jog kandidatui nuslėpus nuo rinkėjų savo teistumą dėl sunkaus nusikaltimo, jis išbraukiamas iš kandidatų sąrašų.

Pastaruoju metu vyksta dienraščio „Lietuvos aidas“ ir V. Štuskos „žodžių karas“. Dienraščio vienas žurnalistas paprašė išskirti Kauno merui baudžiamąją bylą dėl grasinimų smurtu, o V. Štuskas

per Lietuvą, tuo pačiu ir visos valstybės formuojamos tranzito politikos dalis, o bet kokie sutrikimai šioje įmonėje sukeltų neigiamų ekonominių ir socialinių padarinių“, tvirtino prezidentas.

Prezidentūros pareigūnai sakė, kad iki šiol V. Adamkus negavo iš premjero atsakymo į savo ankstesnius klausimus.

Susitikime prezidentas reikalavo ryžtingų vyriausybės ir Seimo žingsnių, kad būtų sprendžiamos nemokių, bankrutuojančių įmonių problemos, taip pat pabrėžė asmeni- ne atsakomybę už tokią padėtį.

Kaip sakė D. Kuolys, valstybės vadovo teigimu, šiuo metu būtina galvoti apie Bankroto įstatymo pataisas, apie naują įmonių restruktūrizavimo įstatymą.

Prezidentas išklauė jo nu-

A. Paulauskas abejoja Lietuvos gynybos išlaidų tikslingumu

Vilnius, rugsėjo 13 d. (BNS) — Populiarumo apklausose Lietuvoje pirmaujančios Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vadas Artūras Paulauskas lankosi Briuselyje, kur informuoja Europos Sąjungos ir NATO vadovybę apie socialliberalų užsienio politikos tikslus.

Kaip pranešė NS informacinis centras, antradienį NATO būstinėje Briuselyje A. Paulauskas susitiko su NATO generaliniu sekretoriumi George Robertson. Anot pranešimo, A. Paulauskas pristatė savo partijos siekius užsienio ir saugumo politikoje, pabrėžė pasiūlymą bendradarbiauti su NATO vadovybe, jeigu NS po Seimo rinkimų taptų valdžios partija. A. Paulauskas teigė, jog būtina tęsti visas teigiamas pertvarkas, kurios galėtų priartinti Lietuvą prie narys- tės NATO ir sakė tikintis, kad 2002 metais NATO viršūnių susitikime Lietuva bus pakviesta į sąjungą.

A. Paulauskas pabrėžė įsitikinimą, jog Lietuva turi kelti sau tikroviškus, įgyvendinamus tikslus, nes, nevykdydama įsipareigojimų, gali pakirsti bendrininkų pasitikėjimą. Pasak A. Paulausko, vienas tokių „ambicingų užmojų“ — ketinimai 2001 metais skirti krašto apsaugai 2 proc. Bendrojo vidaus produkto (BVP). Socialliberalų vado teigimu, paprasė Generalinę prokuratūrą išskirti dienraščiui bylą dėl šmeizto.

* **Konservatorius Seimo kancleris Jurgis Razma** užregistravo Seimo nutarimo projektą, kuriuo siūloma perduoti Valstybės turto fondui ir vėliau privatizuoti Lietuvos bankui priklausančias poilsia- vietas, gyvenamąsias patal- pas, pirtis. Anot J. Razmos, šis patikėjimo teise Lietuvos banko valdomas, naudojamas turtas yra nesujisęs su tiesio- ginėmis Lietuvos banko vyk- domomis užduotimis. Pagal šio nutarimo nuostatas Sei- mas, kaip Lietuvos banko stei- gejas, siūlo perduoti nutarime nurodytus pastatus ir patal- pas valstybės įmonei Valsty- bės turto fondui privatizuoti.

* **Australijos dienraštis „Daily Telegraph“**, speliada- mas Olimpiados baigtį, teigia, kad lietuviai turėtų iškovoti keturis medalius. Aukso apdo- vanojimai žadami disko meti- kui Virgilijui Aleknei ir pen- kiakovininkui Andrejui Zaden- neprovskui. Sidabro ir bron- zos apdovanojimai turėtų ati- tekti dviratininkei Editai Pu- cinskaitėi. Vyrų krepšinio rin- ktinei, kuri antradienį rezul- tatą 67:72 pralaimėjo draugis- kas rungtynes Jugoslavijos ko- mandai, medaliai nenumato- mi.

Tėvynėje pasižvalgius

* **Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis** atšaukė planuotą vizitą Estijoje. Į Tali- ną V. Landsbergis turėjo iš- vykti trečiadienį vakare ir ten viešėti visą ketvirtadienį. Ke- lione atšaukta, nes „yra rei- kalų Lietuvoje, o be to, iš Lie- tuvos savaitei išvyko presi- dentas Valdas Adamkus“. Trečiadienį prezidentas iš- skrido į Australiją stebėti Syd- ney olimpinį žaidynių. Į Vil- nių jis grįš rugsėjo 19 d. Abu Lietuvos vadovai — presi- dentas ir Seimo pirmininkas — negali būti vienu metu išvykę iš valstybės. „Respublikos prezidentą, laikinai išvykusį į užsienį arba susirgusį ir dėl to laikinai negalintį eiti pareigų, tuo laiku pavaduoja Seimo pirmininkas“, skelbia Konsti- tucijos 89-asis straipsnis. (BNS)

* **Kalėti iki gyvos galvos už kunigo Ričardo Mikutavičiaus nužudymo organizavimą** nuteistas Vladas Beleckas Lu- kiškių kalėjimo kameroje davė interviu „Respublikai“. V. Beleckas tikino, kad į nusikalti- mą jį pastūmėjo pinigų troš- kimas — 2.5 mln. dolerių, ku- riuos R. Mikutavičius neva laikė Lenkijos bankuose. Už kunigo nužudymą nuteistas kolekcionierius dar kartą tvir- tino, kad iš R. Mikutavičiaus buvo paėmė aukštas Lietuvos pareigūnų kompromituojan- čius dokumentus. V. Beleckas žadėjo „vieną dieną išplatinti jų kopijas“. „Pavyzdžiui, be- veik niekas nežino, kad R. Mi- kutavičius mėgdavo visus po- kalbius įrašinėti, kad jo bute buvo sumontuota vaizdo ka- mera, kuria slapta buvo daro- mi įrašai. Manęs laukia dar il- gas gyvenimas. Padarysiu dar ne vieną skandalą“, teigė V. Beleckas.

* **Savo darbo kabinete su įkalčiais** — Specialiųjų tyri- mų tarnybos agentų pažymė- tais pinigais — sulaukė Kauno Vaidoto pagrindinės mokyklos direktorius Eimutis Blažys. STT agentai įtaria jį reketavimu. E. Blažio vado- vaujamos mokyklos valgyklos vedėjo pareiškimu STT užre- gistravo rugsėjo 5 d. Vėdejas skundėsi, kad direktorius rei- kalauja iš jo kasmetinės 400 litų duoklės, o tai sudaro pusę jo mėnesinio atlyginimo. Valgyklos vedėjo teigimu, ne- atnešus reikalaujamų pinigų, jam grasinama atleidimu iš darbo. Ir tai tęsiasi jau ne pir- mi metai. Susipažinę su reke- tuojamojo pareiškimu ir įsi- tikinę, kad yra pagrindo tike- ti nurodytais faktais, STT agen- tai po savaitės surengė Vaido- to pagrindinėje mokykloje spe- cialią operaciją. Už kyšo pa- ėmimą E. Blažiui iškelta bau- dziamoji byla.

* **Po 3 savaitių pertrau- kos Eišiškes vėl sukrėtė** nesugautamo padegėjo išpuo- lis. Padegėjas-maniakas mie- stelyje siautėja nuo gegužės, ir ramų miestelėnų gyvenimą pavertė nei dieną, nei naktį nesibaigiančiu košmaru. Pir- madienio vakare nusikaltėlis vėl griebėsi ugnies — sudegė- no penktąjį pastatą Eišiškes.

Apie 10 gaisrų budintiems žmonėms pavyko nuslopinti. Šį kartą buvo padegtas ūkinis pastatas, kuriame buvo laiko- ma apie 10 tonų šieno. Gais- ras pasiglemė visą pašarą, ūkio padargus, o iš pastato te- liko nuodegulių kravą. (Elta)

* **Premjeras Andrius Ku- bilius ketina rengti** „sude- rintas su sveiku protu“ ir Eu- ropos Sąjungos reikalavimus atitinkančias įstatymų patai- sas, reglamentuojančias taba- ko reklamą. Premjeras ir jo patarėjai aptarė galimybę pa- rengti Tabako kontrolės įsta- tymo pataisas, kurios liberali- zuotų tabako gaminių rekla- mos draudimą ir suderintų įs- tatyimą su ES reikalavimais. Kaip žinoma, gegužė Lietuvoje įsigaliojo visiškai tabako ga- minių reklamos draudimas. Viena iš priežasčių, nulėmęs premjero apsisprendimą, yra pastarasis atvejis, kai dėl la- kūno Jurgio Kairio skrydžio aukštyn ratais po tiltu Kaune gali būti nubaustos kelios žiniasklaidos priemonės. J. Kairio lektuvus buvo apklijuo- tas cigarečių gamintojų rekla- ma. Kadangi J. Kairys yra privatus asmuo, jis negali būti baudžiamas, tačiau Valstybi- nės tabako ir alkoholio kontro- lės tarnyba gali 5,000 litų bau- das skirti kelioms žiniasklai- dos priemonėms, parodysiu- sioms lektuvą su cigarečių reklama.

* **Lietuvos ambasados Maskvoje atstovai** perdavė notą Rusijos Užsienio reikalų ministerijai, kurioje prašoma leisti organizuoti rinkimų į Seimą balsavimą Rusijos Krasnojarsko srityje. Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) duomenimis, Krasno- jarsko srityje tebegyvena apie 100 buvusių lietuvių tremti- nių ir jų palikuonių, kurie yra atgavę Lietuvos pilietybę ir turi teisę dalyvauti balsavime. VRK nutarė prašyti Rusijos leisti organizuoti balsavimą, nes dėl leto Rusijos pašto dar- bo balsavimas paštu yra ne- įmanomas. VRK duomenimis, balsavimo organizavimas Krasnojarske neturėtų kai- nuoti daugiau kaip 900 JAV dolerių.

* **Tarpininkaujant JAV ambasada Lietuvoje**, Tau- ragės ligoninė gavo dovanų medicininės įrangos, kurios vertė viršija 500,000 litų. Kaip sakė ligoninės direktoriaus pavaduotojas Stanislovas Aus- kalnis, paramą sudaro baldai, operacinė įranga, patalynė. Ši parama — dalis JAV vykdo- mos Humanitarinės Pagalbos programos bei JAV ir Lietuvos vykdomos Gynybos bendra- darbavimo programos. (BNS)

* **Po 3 savaitių pertrau- kos Eišiškes vėl sukrėtė** nesugautamo padegėjo išpuo- lis. Padegėjas-maniakas mie- stelyje siautėja nuo gegužės, ir ramų miestelėnų gyvenimą pavertė nei dieną, nei naktį nesibaigiančiu košmaru. Pir- madienio vakare nusikaltėlis vėl griebėsi ugnies — sudegė- no penktąjį pastatą Eišiškes. Apie 10 gaisrų budintiems žmonėms pavyko nuslopinti. Šį kartą buvo padegtas ūkinis pastatas, kuriame buvo laiko- ma apie 10 tonų šieno. Gais- ras pasiglemė visą pašarą, ūkio padargus, o iš pastato te- liko nuodegulių kravą. (Elta)

KALENDORIUS

Rugsėjo 14 d.: Šv. Kryžiaus iš- aukštinimas; Asta, Eivina, Eivinas, Krescencijus, Notburga, Zubrys.

Rugsėjo 15 d.: Šv. Marija So- pulingoji; Eugenija, Nikodemas, Rim- gaile, Rolandas, Vismantas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

ŠV. ANTANO BAŽNYTINIO CHORO SUKAKTIS

Šv. Antano lietuvių parapijos bažnytinis choras Detroito šiuo metų gruodžio mėnesį švęs savo veiklos dvidešimties metų sukaktį. Nuo 1980 m. lapkričio 30 d. šioje parapijoje vargonininko pareigas pradėjo muz. Stasys Slizys. Prieš tai jau 30 metų jis vadovavo liutuanistinių mokyklų, jaunimo, mergaičių ir mišriems chorams, Moterų vokaliniam ansambliui, vargoninkavo ir vedė Detroito Šv. Petro lietuvių parapijos bažnytinį chorą. 1967 m. Stasys Slizys baigė Detroito Muzikos konservatoriją ir 1974 m. chorinę discipliną Wayne State universitete, Detroito. Septynerius metus pats giedojo Detroito simfonijos ir vėliau Michigano operos chore.

Perėmęs pareigas prieš pat Kalėdas, suorganizavo chorą ir per pirmąsias Kalėdas choras giedojo keturbalses kalėdines giesmes. Parapijos klebono kun. Alfonso Babono skatinami, giesmių mylėtojai jungėsi į choro eiles, ir per 1981 m. Priskelimo Mišias giedojo arti 30-ties narių choras, kurio giedojimas, su gera vargonų palyda, skambėjo pilnai ir didingai. Po metų chorinio darbo buvo giedamos pilnos liturginės Mišios bei religinių ir tautinių iškilnių progomis pritaikytos giesmės. Po 2-3 metų darbo choras giedojo pasaulinio garso kompozitorių giesmes: J. S. Bach, L. Beethoven, T. Dubois, F. Witt, A. Adam ir kitų.

Savo darbo penkmetį muz. St. Slizys pažymėjo redaguodamas giesmyną „Viespaties, išklausyk“. Tai buvo didelių pastangų ir įtempto darbo vaisius ir brangi dovana Šv. Antano parapijai. Giesmynas pradėdamas Šv. Antano ir baigiamas Tautos himnu. Šalia paties leidėjo, St. Slizio „Lietuviškų Mišių“, jo originalių kūrinių ir harmonizuotų tradicinių giesmių, čia buvo išspausdintos šiuo lietuvių kompozitorių religiniai kūriniai: J. Naujalis, J. Žilevičius, C. Sasnauskas, S. Šimkauskas, J. Dambrauskas, B. Budriūnas, A. Mikulskio, K. Kavecko, P. Slizio, J. Gaubo, J. Siniaus, T. Brazio, J. Strolis, ir kitų. Kai kurie S. Slizio kūriniai yra Lietuvos Muzikos akademijos religinės muzikos klasės programoje. Ne viena bažnyčia Lietuvoje, Kanadoje, Australijoje, ir JAV naudoja Šv. Antano parapijos giesmyną.

Šv. Antano parapija dabar yra vienintelė lietuvių parapija Detroito miesto ribose. Nors parapijiečiai mažėja, bet iki šios dienos tebėra gyva, nes čia tebeveikia karštos minties ir tautinės organizacijos,

kurios stengiasi išlaikyti mums brangias tradicijas. Jų tarpe bažnytinis choras užima pirmąją vietą ir jau dvidešimt metų kiekvieną sekmadienį ir šventadieniais tebegieda per lietuviškas pamaldas.

Paminėtas Moterų vokalinis kvartetas, kuris daug metų giedojo bažnyčioje ir atliko menines progomis tautinių švenčių, minėjimų, įvairių sukačių programomis ne tik Detroito, bet ir Čikagoje, Clevelande, Daytono, Londone (Kanadoje). Sąlygoms besikeičiant, kvartetą pakeitė Moterų vokalinis vienetas, kuris ilgus metus įvairiomis progomis atliko menines programas vietiniuose renginiuose.

Šv. Antano parapijos bažnyčia buvo diecezijos uždromų bažnyčių sąrašas. Kai diecezijai buvo pristatytas giesmynas ir Mišių maldų skaitiniai, kur nei vieno žodžio nebuvo anglų kalba, tik tada buvo pradėta reikala svarstyti mums palankia linkme. Kaip 1990 m. po gaisro bažnyčia buvo naujai išdekoruota ir restauruoti vargonai, buvo jautiamas bažnyčios atsinaujinimas tolimesniam gyvenimui. Kai pats kardinalas Edmund Szoka 1990 m. gegužės 27 d. aplankė lietuvišką šventovę ir išgirdo darniai skambančias pilnas Mišias ir kitas lietuviškas giesmes, pamatė pripildytus maldos namus, tada savo užbaigos žodyje patvirtino, kad Dievo namų atnaujinimas ir iškilmingas grynas tik lietuviškas giedojimas liudija parapijos pajėgumą dar ilgus metus gyvuoti!

Šv. Antano lietuvių parapijos Detroito deimantinis 75 metų jubiliejus buvo pažymėtas 1995 m. rugpjūčio 13 d. Kartu su parapija savo deimantinę sukaktį šventė ir Lietuvos Vycių 102 kuopa. Tuomet Lietuvos Vycių 102 kuopa globojo 82-ąjį metinį šios organizacijos suvažiavimą. Daugiau negu 150 vycių suvažiavusių iš visų JAV valstijų dalyvavo šiose Mišiose. Bažnyčia buvo pilna maldininkų. Kiekvienas suolas užimtas, tebeliko tik stovimos vietos. Šiose iškilmėse Maldos namuose dalyvavo arti 500 dalyvių — parapijiečiai, svečiai iš kaimyninių parapijų, ir Vycių seimo dalyviai. Jubiliejui skirtas Šv. Mišias aukojo Detroito arkivyskupas kardinalas Adam Maida, vyskupas Paulius Baltakis, prelatas Algimantas Bartkus iš Romos, parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas, Lietuvos Vycių organizacijos dvasios vadas prelatas dr. Juozas Anderlonis, kun. Gintaras Grušas, kun. Vikto-

Toronto „Volunges“ moterų vienetas, vadovaujamas muz. Dalios Viskontienės, š.m. spalio 1 d. koncertuos Detroito. Dainininkės: Daiva Blynaitė, Rasa Bušinskaitė-Wilkinson, Julija Danaitienė, Judita Gabriėnė, Žibutė Janeliūnienė, Danguolė Juozapavičiūtė, Rita Radžiūnaitė, Laima Šeškuvienė, Laima Underienė ir Dalia Vaskevičiūtė.

ras Kriščiūnėvičius, 102 kuopos dvasios vadas kun. J. Walter Stanievič. Maldininkus pasitikio religinės nuotaikos vargonų muzika: G. F. Handel „Largo in G“. Šv. Mišių įžanginė procesija buvo sutikta giedant „Ecce sacerdos magnus“. Mišių metu buvo giedamas S. Slizio „Lietuviškos Mišios“, L. Beethoven „Aukščiausiojo garbei“, A. Guido „Maria Mater Gratia“, ir S. Slizio „Tau dekinga Lietuva“. Gerai paruoštas bažnytinis choras, papildytas vyrų balsais, gerų vargonų palyda (St. Slizys), palyda su trumpetės pastiprinimu (R. Kasputis), pamaldoms suteikė iškilmingumo ir iškelė gryną lietuvišką religinę dvasią. Daug kam ši religinė muzika buvo minėjimo aukščiausias taškas. Ja susižavėjo ir kardinalas, pagirdamas muzikos atliekamus savo baigiamajame žodyje nuotaurius. Kardinalas nepagailėjo ir padėsinančių žodžių ir linkėjo parapijai sulaukti 150 metų.

Jubiliejinį Mišių celebrantų procesiją buvo išlydėta didingai skambant koncertiniam kūriniui Andre Campa „Rigaudon“, kurį atliko parapijos vargonininkas Stasys Slizys.

1997 m. rugsejo 26 d. šių eilučių autorės vestuvės didingai skambėjo bažnytinis choras. Buvo giedotos visos liturginės Mišios. Prieš įžanginę procesiją muz. Stasys Slizys vargonavo: P. Tchaikowsky Theme iš „Pathetique Symphony“, C. Debussy „Claire De Lune“, E. Grieg „Solveigės daina“, H. Purcell „Trumpet Tune“ ir R. Wagner „Bridal Chorus“. Mišių metu solo giedojo St. Slizys ir choras F. Witt „Veni Creator“, duetą

giedojo St. Slizys ir Violeta Balčiūnienė. „Jaunavedžių malda“, „Jezau pas mane ateiki“, „Marija, skaisčiausia Marija“ giedojo visas bažnytinis choras. Jaunavedžių procesija buvo išlydėta skambant L. Beethoven „Ode de Joy“. Buvo girdima tiek daug įdėto darbo ir iš visų choristų ir vargonininko širdžių gėlių giedant visas giesmes. Tai tikrai ypatinga, nepaprasta ir niekuomet neužmirštama ir didžiai įvertinta dovana!

Šiuo metu choras ir moterų vokalinis vienetas stiprus ir tebegyvuoją. Muzikos repertuaras yra plečiamas lietuvių tradicinių, religinių ir tautinių švenčių minėjimams bei įvairiems įvykiams pažymėti. Choras giedojo ir tebegieda lotyniškas giesmes, kurių gryną religinę dvasią papildė pamaldų rimti.

1999 m. muz. St. Slizys įamžino savo ir choro giesmes, dainas ir vargonų muziką išleisdamas keturias kasetes (rašius): „Šv. Antano parapijos choro giesmės ir vargonų muzika“, „Moterų vokalinio vieneto dainos ir giesmės“, „Vargonų muzika“ ir „Stasio Slizio solo giesmės ir vargonų muzika“.

Apie šios svarbios šventės — 20-mečio paminėjimą visų Šv. Antano parapijiečių vardu reiškiamą padėką kiekvienam choro nariui/ai už ištvėrimą ir didelę meilę lietuviškai giesmei bei dainai. Džiaugiamės jūsų ilgamete veikla, didžiuliuoju jūsų pasiekimais. Jūs visi esate verti mūsų visų pagarbos. Gyvuokit ir tęskite savo giesmes ir dainas dar ir kitus 20 metų!

Sekmadienį, rugsejo 24 d. Šv. Antano parapijos choras iškilmingai paminės savo veiklos dvidešimties metų sukaktį. Šv. Mišias aukos šio choro iniciatorius ir globėjas kun. Alfonsas Babonas. Mišių metu giedos bažnytinis choras, vadovaujamas muz. Stasio Slizio. Giedos ir keletą dar negirdėtų giesmių. Po Mišių parapijos salėje vyks iškilmingoji dalis. Bus pagerbtas choro vadovas bei choristai. Bus prisiminti mirusieji. Po to bus meninė dalis ir vaišės. Kviečiame visuomenę gausiai atsilankyti minėjime ir dalyvauti šioje ypatingoje šventėje. Bilietus galima įsigyti pas choristes sekmadieniais po Mišių. Smulkesnės informacijos teikia Stefania Kaunelienė, tel. (313) 421-4132.

Regina Juškaitė Švobienė

NUOSTABI PREMĖRA

Detroito Lietuvos Dukterys kviečia Detroito ir apylinkių lietuvių visuomenę sekmadienį, spalio 1 d., atsilankyti į Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre rengiamą Toronto „Volunges“ moterų dainos vieneto ir kanklininkų koncertą-premjera. Taip pat viešnios giedos ir šv. Mišiose. Bus įdomu ir jauniems, ir subrandusiems.

„Volunges“ moterų dainos vienetas susiorganizavo prieš keletą metų. Šios dainos mylėtojos, kartu su kanklininkėmis sudaro gražų ansamblį, skleidžiantį lietuviškos dainos ir muzikos grožį.

Dainos vieneto vadovauja muzikė ir dirigentė Dalia Viskontienė, akompanuoja muzikės-dirigentas Jonas Govėdas. Pranešėjos — Birutė Litvinienė ir Giedrė Lagminaitė.

Toronto jaunosios kanklininkės (jų yra devynios) papildys programą lietuvių širdžiai maloniai nuostabiais kanklių garsais. Jų vadovė yra Žibutė Janeliūnienė ir jos padėjėja Julija Danaitienė.

Muz. Jonas Govėdas akompanuos š.m. spalio 1 d. Detroito koncertuojančiam Toronto „Volunges“ moterų dainos vieneti.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausioji redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimkevičius

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

Dantų Gydytojas

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktuškai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai 4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-6280

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija

9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Tai - jūsų laikraštis

DRAUGAS

The Lithuanian World Wide Daily

BALFo ŽINIOS

Jau 56 metai kartojame: „Spalio mėnuo — BALFo mėnuo“. Kreipiames į visus savo narius ir rėmėjus būti dosniais ir atlikti savo pareigą įteikiant metinę auką BALFo rinkėjams pasirinkta sekmadienį įprasta tvarka prie lietuvių parapijų arba pasiųsti ją paštu Detroito skyrius įždininkui Vl. Staškui, 10037 Hazelton, Redford, MI 48239. Čekius prašome rašyti United Lithuanian Relief Fund arba BALFas. Valdyba

Detroito Šv. Antano parapijos choras šiemet švenčiantis savo veiklos 25 metų sukaktį.

Toronto jaunosios kanklininkės. Iš k. : Jura Sondaitė, Rūta Samonytė, Vilija Peciulytė, Julija Valiulytė, Julija Šimonelytė, Audra Rusnaitė, Aleksandra Valaitytė ir Vaida Simonavičiūtė. Nėra Lauros Puterytės.

LIETUVOS VIZIJA NATO NARYSTĖJE TURI BŪTI RACIONALI

Pasikalbėjimas su buvusiu Gynybos štabo patarėju dim. mjr. dr. Algirdu V. Kanauka

— Ar reali būtų Lietuvos narystė NATO artimiausiais metais?

— Šiandien girdime daug optimistiškų balsų, kad Lietuva jau tuoj bus priimta į NATO. Tie balsai daugiausia sklinda iš Lietuvos politikų ir pareigūnų, kai tuo tarpu užsienio politikai ramiai kartoja, kad 2002 metais bus tik svarstoma, ką pakviesti į ateities NATO gretas. Kandidatai turės atitikti tuometinius NATO reikalavimus, be to, bus svarbu, kad pasaulinė geopolitinė padėtis būtų tokia, plėtrai palanki.

Visuomenėje dažnai atsiranda sutapatinimas valstybinio saugumo poreikį su grynai karine gynyba. Deja, kartais užmirštama, kad valstybinis saugumas susideda ne vien iš karybos, bet ir kitų saugumo komponentų — užsienio ir vidaus politikos, ekonominės padėties, gyventojų sveikatos, pilietiško sampratos, švietimo ir aplinkos buklės, socialinių sąlygų, teisės saugos ir kultūros. Visi saugumo komponentai turi būti puoselėjami, kad vienas ar kitas per daug neatsiliktų, nes saugumas yra lyg visų komponentų sandauga, o ne suma. Jei vienas komponentas prilygtų nulii, tai ir visas nacionalinis saugumas gali tapti anuliuotais. Reikia turėti omenyje, kad ypatingas dėmesys karybos komponento stiprinimui gali sukurti nesaugumo jausmą kaimyniniuose kraštuose.

Pavyzdžiui, dėl vienos šalies priešbalistinių raketų skėčio stiprinimo, kita šalis gali pajusti savo pozicijos reliatyvų susilpnėjimą. Gali gautis spiralinė apsiginklavimo reakcija. Tada gali kilti reikalavimų kompensuoti politikoje atsisaikyti NATO plėtros, ekonomikoje — atleisti valstybei pasikolas ir t.t.

Šiandien jaučiamas šių saugumo komponentų susilpnėjimas Lietuvoje. Trūksta kompetentingų specialistų ir išmintingų valdininkų. Yra per daug netolerancijos, korupcijos, ir socialinė įtampa keičiančios polarizacijos. 2/3 Lietuvos žmonių skursta, kiti lobsta. Vidurinio ekonominio sluoksnio beveik nėra. Žmonės jaučiasi gyvena nesaugioje valstybėje. Jeigu ateinantį rudens nauja valdžia neatneš renesanso, tai klipsime dar giliau į liūną kaip Stepančikovo dvaro pjesės paskutiniame veiksmo. Artėjime prie situacijos, kuri buvo 1795 metais (Lietuvos ir Lenkijos padalinimas), kada šalis buvo sužlugdyta ne tik be šviesos, bet del valstybingumo stokos. Gal dėl didžiausia grėsmė Lietuvai kyla

iš mūsų pačių nesugebėjimo veiksmingai valdyti ne tik demokratiniuose procesais, bet ir jų dvasine esme.

Kadangi mūsų pokalbio tema yra NATO narystė, todėl atsakysiu į Jūsų klausimą siauresne prasme, koncentruodamasis į karybos komponentą ir jo blogiausią atvejį, kuris vis tik galėtų atsitikti, nors tam visuomenė dabar darosi ypač apatiška. Butent: ar Lietuva būtų pasirengusi atsipirkti agresijai ar kokiai krizei, dar prieš ją priimant į NATO? Mano manymu, reikia taip organizuoti gynybą, kad tokiu atveju Lietuva būtų pajėgi pagal savo išgales atsipirkti pakankamai griežtai ir kad potencialus priešas rimtai pagalvotų, ar jam verta imtis jėgos priemonių prieš Lietuvą. Gera strategija turi būti lanksti, reikia numatyti, ką darysim, jeigu vieno ar kito tikslo nepasieksime, arba jeigu aplinkybės pasikeis. Visuomet reikia turėti dar kitą išeitį.

— Kaip pagrįstumėte savo teiginį, kad Lietuvos vizija NATO narystėje turi būti racionali?

— Negalima akiai prisirišti vien prie vieno galimo ateities varianto, nors, žinoma, tikimės, kad mūsų narystė NATO taps realiu faktu. Tačiau reikia galvoti racionaliau, kaip mums patarė JAV gynybos sekretorius V. Cohen. Racionaliai, vadinasi, logiškai, be emocijų, siekiant tokių rezultatų, kurie yra realių galimybių zonoje ir kurių galime siekti, naudojantis mūsų turimais ištekliais. Mums taip pat reikia galvoti, neužsispiriant tik į vieną kryptį be jokio lankstumo. Kai kurie politikai beatodairiškai teigia, kad, stengdamiesi stoti į NATO, mes tapsime pakankamai pajėgūs savaime ir galėsime susidoroti su ankstyvesne jėgos akcija prieš mus. Jie taip pat tikisi, kad, įstoję į NATO, mes nemokamai atsidsursime po NATO oro pajėgų ir laivyno priedangos skėčiu. Dėl to sakoma, kad tai bus pigiausias būdas. Man regis, kad, dar netapus NATO nare, tuo skėčiu negalėsime naudotis. Todėl mums reikia pasistengti stiprinti savo šalies vidinį karinį pajėgumą taip, kad, dar neįstojus į NATO, galėtume atbaidyti ar atsilaikyti prieš agresorį, kol į pagalbą ateis tarptautinės pajėgos ar politinė parama. Tokia kryptis padidintų Lietuvos galimybes būti įvertintai vertingesnia sąjungininke.

Ir šiam tikslui vien mobiliųjų pėstininkų, apginkluotų senokais ginklais, nepakaks,

reikės modernios priešlėktuvinės ir prieštankinės gynybos, kurios mes, rimtai kalbant, neturime. Galimas agresorius turės pilnutinį oro bei šarvuotų pajėgų, artilerijos bei oro desanto pranašumą. Žinoma, tokios efektyvios gynybinės sistemos parengimas nėra pigus, bet ji galėtų savo noru ir valia kontroliuoti. Reikia gerai apskaičiuoti turimus išteklius, būtinąsias išlaidas ir rizikos faktorius. Be to, dar galėtume sudaryti tiesiogines savitarpio paramos sutartis su kitomis valstybėmis (panašiai, kaip buvo sudaryta chartija su JAV). Tai visai nestabdo mūsų žygio į NATO.

— Ką jūs manote apie Eltos paskelbtus, prof. Vytauto Landsbergio vertinimus, aptariant tris galimus valstybės gynybos variantus kaip kertinius visuomenės požiūrius („Lietuvos narystė NATO neturi virsti vizija horizonte“, L. Ryt. 00.05.30, t.y.: 1 — agresijos atveju kapituliuoti, 2 — gintis ir pralaimėti, 3 — visiškai dėti ant NATO kortos)?

— Norėčiau padiskutuoti pamintus gynybos variantus. Profesoriaus sako, remdamasis pirmuoju variantu, kad agresijos atveju mes vis tiek neapsiginsime. Grasinant agresija, mes turėsime nusileisti taip, kaip jau tai buvo 1940 metais ir todėl neverta eikvoti lėšų ginkluotei, kurti gynybines pajėgas ir t.t.

Drįsčiau pridurti, kad istorijoje žinoma nemažai valstybių, kurios tokia filosofija vadovavosi: Čekoslovakija, Austrija, Baltijos šalys pasidavė be šūvio. O vis tik vienaip ar kitaip nuo to nukentėjo. Ir tada darosi tikrai neaišku, dėl ko buvo laikoma tokia kariuomenė (25,000 karių). Juk prezidento A. Smetonos ir jo valdžios apsaugai būtų užtekę poros pulkų gerai ginkluotos žandarmerijos.

Šių dienų pasaulyje pasidavimo politika dar priimtina ir paranki. Yra valstybių be kariuomenių, kurios tikisi, kad geri kaimynai ar kažkokie „pasaulio tvarkdariai“ jas apgins: Costa Rica, Vatikanas, Andora, Lichtenšteinas, Luksemburgas, Islandija, Malta, Monako ir t.t. Galbūt jos teisišios, nes nuo seno turi draugiškus kaimynus ir jokių artimų priešų nėra. Deja, Lietuva tokio pasirinkimo neturi. Jei pasiduosim dar kartą, liksim vergų tauta. Nors kiti sako, kad tai gal ir neblogger, nes darbštūs, tylūs ir paklusnūs vergai gali patenkinti mūsų poreikius. Tačiau prieš tai reikia galvoti, ar patenkinti mūsų poreikius iš Čekėnų himno (pagal Sigito Gedos vertimą): „Greičiau žemė iš karščio ims skeldėti be žado, negu mes po žeme atsigulsim, garbė praradę. Niekad niekam nenlenkti galvos — duodam prie-

bei kiti rinkti atstovai iš 28 kraštų. To negana! Seimui pradėjus darbą, prezidento pirmininkas J. Polikaitis džiugiu balsu tolydzio pranešė, kad savo valia į seimą atskubėjo Ispanijos, Naujosios Zelandijos lietuvių, pagaliau užsienyje studijuojančių studentų pasiuntiniai, norėdami užmegzti ryšius, įsijungti į PLB veiklą.

Man įstrigo Latvijos LB pirmininkas J. Budzinauskienės žodžiai, tarsi viename pirmųjų posėdžių:

— Džiugu, kad mūsų seimas atsinaujina, kad saleje matas daug naujų, jaunų veidų!

Naujos, dabartinės imigrantų bangos prasidėjęs įsijungimas į vyresniosios, karo metų išeivijos suburtų bendruomenių veiklą — iš tiesų naujas šio seimo ir visos Pasaulio Lie-

Brig. gen. Jonas Kronkaitis, Lietuvos kariuomenės vadas, ir Marija Remienė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė. Algimanto Žiūno nuotr.

saiką šventą, arba mirt, arba laisvę gyventi mums lemta!

Antroji pažiūra — agresijos atveju gintis patiems, apgintant laisvę ir reikšiant savo valią išlikti nepavergtam. V. Landsbergio nuomone, tokiu atveju valstybei reikėtų gintis kuo ilgiau, išleisti labai daug lėšų ginkluotei, kariuomenės ir visuomenės parengimui ir t.t., o pralaimėjimo atveju apgailestauti.

Karų istorijoje su šia problema susidūrė daug valstybių ir vienas įspūdingiausių išlieka. Thysydido antikinis pasakojimas apie tai, kaip atėniečiai užkariavo spartiečių valdomą Milos salą. Atėniečiai pareikalavo, kad salos gyventojai pasiduotų, nors jie ir apeliavo į teisingumą, moralumo vertybes. Tačiau atėniečiai iš jų tik pasijuokė. Tada spartiečiai ryžosi gintis. Deja, jie buvo nugalėti, visi vyrai nužudyti, o moterys ir vaikai parduoti į vergiją. Tai ši rizika iškyla kiekvienai valstybei, kuri nori būti laisva ir nepriklausoma, bet puolama prieš. Tačiau ne visuomet padėtis tokia beviltiška. Prisiminkime Suomiją. Buvo labai sunku, bet kovos deka atsivėrė naujos galimybės, kurios nulėmė šios mažos tautos pergalę: išliko valstybė, ir dar ne bet kokia! Juk visi Suomijos piliečiai savanoriškai dirbo laisvalaikį ir samaitgaliais, 20 metų statydami Manerheimio liniją. Kas įkvėpė suomių? Rytas ir drąsa! Norėčiau pacituoti Manerheimio kredo (deja, iš atminties): „Mes kovosime iki paskutinio senelio ir paskutinio vaikelio. Lai sudega mūsų miškai ir sodybos, lai griuva mūsų miestai ir pramonė, ir kas iš to liks priešui — lai tai būna prakeikta Dievo!“

Trečias variantas, kurį aptarė V. Landsbergis, tai agresijos atveju gintis kartu su kitais: su Lenkijos ar kitais Šiaurės Atlanto sąjungininkais. Belgijos, Italijos, kai kurių kitų Vakarų šalių bendruomenės į seimą jau išrinko ir naujusius išeivius — jaunus, energingus. Posėdžiuose nušakmėjo ir gražių atsiliepimų apie prasidedančią jų veiklą kraštų lietuvių telkiniuose. PLB švietimo komisijos pirmininkė R. Kuciene papasakojo, kaip prieš kelerius metus iš Lietuvos į JAV atvykusi ir Minnesota valstijoje įsikūrusi seima pati emėsi steigti lietuvišką mokyklėlę, kurioje jau mokosi 18 mokinių. O PLB vicepirmininkas A. Rugienius pasidžiaugė, kad jau kone pusė Detroito bendruomenės valdybos narių yra aktyvumu pasižymėję naujieji ateiviai.

Dar vieną gerą bruožą pastebėjau šiame PLB seime — didelių, atidų svarbiausių Lie-

kais. Ir todėl būtina dirbti šio tikslingo bendradarbiavimo kryptimi bei siekti visiškų narystės NATO. Šitas kelias, anot V. Landsbergio, reikėtų, kad norime prisidėti prie bendro demokratinių šalių saugumo ir patys būti saugūs toje sistemoje.

Kyla klausimas, kuo gi mes galime prisidėti prie NATO saugumo? Gal savo lengvąja pėstininkija, o gal strategine mūsų geografijos svarba? Nors galėtų ir nelaimingu atveju taip atsitikti, kad būsimie kai kurių NATO šalių įvertinti kaip „gynybos zuikiai“, todėl, kad sukūrėme valstybę, kurios negalime ir nenorime patys ginti, bet reikalaujame, kad NATO mus priimtų ir gintų. Vakaruose, atidžiai pasiklausius, galima girdėti balsų, kodėl jiems reikėtų lieti kraują ir eikvoti išteklis už tuos, kurie patys gintis nei gali, nei nori?

— Tai kaip reikėtų Lietuvai tvarkyti savo gynybos politiką, kad išsaugotų tautos ir valstybės tęstinumą?

— Mano nuomone, Lietuva turi kurti ketvirtą naują variantą — „kieto riešuto“ gynybinę politiką, kuri būtų veiksminga, jau tapus NATO nare, arba, kitu atveju — dar nesant priimtai į NATO. Tam reikia giliai analizuoti jau esamus efektyvius, įvairiai vadinamus, teritorines, visuotines, ar totalines gynybos modelius Skandinavijoje, Šveicarijoje, Viduriniuose Rytuose ir Kaukaze, rūpestingai atrenkant tai, kas mums tiktų. Bendras šių modelių bruožas yra tas, kad su gerai ginkluota ir apmokyta, nors nedidele, kariuomene ir rezervais yra dar vienas stiprybės šaltinis: kiekvienas valstybės pilietis, pagal jo galimybes, įsipareigoja atlikti tam tikras užduotis, gitanant kraštą, tokioje veikloje dalyvaujant švietimo instituci-

DRAUGAS, 2000 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

3

joms ir specialiai parengtiems mokymo centrums. Tai gali būti uždaviniai, net nevertojant ginklo — medicininiai, žvalgybiniai, kaupiant ir išlaikant atsargas, rūpinantis informacija, sargyba ir t.t. Todėl, aš manau, kad būtina toliau vystyti Lietuvos teritorinės gynybos sampratą. Tai būtų racionaliausias žingsnis, siekiant realios ir Lietuvos valstybei tinkamiausios gynybos strategijos, kuri būtų veiksminga dar nesant NATO nare, arba vėliau jau esant NATO sudėtyje.

— Ar Jums neatrodo, kad šiandieninė KAM vadovybė vengia viešai svarstyti šiuos aktualius klausimus?

— Turime pripažinti, kad KAM vadovybė stokoja gilesnio požiūrio į sudėtingą geopolitinę padėtį. Viskas paremta dilema: NATO sudėtyje, ar be nieko. Ir antras dalykas: būtina įtraukti visą Lietuvos visuomenę į šių gyvybiškai svarbių valstybės gynybos klausimų svarstymą, o ne atsisverti nuo jos, užsisilapinant. Čia akivaizdžiai trūksta krašto apsaugos sistemos ryšių su visuomene strategijos.

Kai dar dirbau Gynybos štabe, man buvo svetimas niekinantis požiūris kai kurių atvykusių iš užsienio išeivių karininkų į vietos lietuvių kaip sovietinius, antraeilius, nepatikimus piliečius. Deja, tai buvo pritaikyta ir vertinant mūsų talentingus karininkus, kurie karo mokslo baigė vieninteleje tuo metu jiems galimoje šalyje — Rusijoje, o pakviesti daugelis, viską metę grįžo į Lietuvą kurti Lietuvos kariuomenę, taip, kaip ir mūsų tėvai ar seneliai po Pirmojo pasaulinio karo.

— Tai ko dabar Lietuvai trūksta?

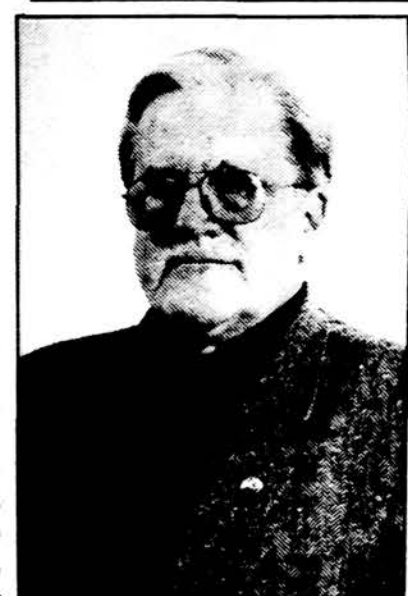
— Reikia tolesnių reformų. Reformos niekad nesibaigia modernioje kariuomenėje, kuri turi keistis su besikeičian-

čiomis aplinkybėmis ir naujomis pažūromis į karybą. Aš matau eilę problemų, kurios turėtų būti išspręstos:

1. Dabartinė politika reikalauja didinti kariuomenę iki 25,000 šauktinių naujojo šimtmečio dešimtmetyje, kai kituose kraštuose jos mažinamos dėl naujų technologijų, kurios suteikia daugiau reikšmės kariuomenių kokybei t.y. ginkluotei ir sugebėjimui ją panaudoti — kovingumo išvystymui. Pagal kokius apskaičiavimus ta 25,000 norma? Juk pagal gyventojų proporcijas Lietuvos kariuomenė būtų daugiau nei dvigubai didesnė už Vokietijos! Vokietijai 83 milijonai, o kariuomenė mažinama iki 255,000 šauktinių. O Lietuva 3.7 milijonų, bet 0,68 procentai gyventojų būtų pašaukti, tuo tarpu kai Vokietijoje tik 0,31 procentų. Taigi, gal reikėtų sumazinti šauktinių skaičių, arba visai jų atsisakyti, jeigu užteks norinių tarnauti savanoriškai. Kaip tokią palyginti didelę šauktinę kariuomenę Lietuva galės apmokyti, išlaikyti, apginkluoti pagal modernaus karo reikalavimus?

2. Kai kurios atsakomybės jaučiančios visuomeninės organizacijos vietoje šauktinės tarnybos siūlo teritorinę gynybą, kuri turėtų sąmoningai ir organizuotai įjungti į krašto gynybą didelę dalį visuomenės kaip rezervą. Reikia rimtai analizuoti visuomenės sutarimo galimybes, nes norima vidurinėse ir aukštesiose mokyklose įvesti pilietinį parengimą tam, kad nereikėtų šauktinės kariuomenės. Neatsisakoma ir reguliariosios kariuomenės, kuri, mano nuomone, susidėtų iš maždaug 10,000 moderniai ginkluotų ir visiškai kovinėje parengtyje esančių karių, kurie atliktų rezervų apmokymo ir pirmojo priešo įsiveržimo sustabdymo paskirtį.

(Nukelta į 5 psl.)

Apie dr. Algirdą V. Kanauką

Dr. Algirdas V. Kanauka gimė 1931 m. Kaune, žymaus chirurgo, prof. Vinco Kanaukos šeimoje. Tevas, Nepriklausomybės kovų savanoris, už nuopelnus, ginant Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę bu-

vo apdovanotas Vycio kryžiumi. Baigiantis karui, 1944 m. seima pasitraukė į Vakarų. Dr. Algirdas V. Kanauka 1955-1976 m. tarnavo JAV karo aviacijoje ir dirbo aukščiausios karinės pareigybės ypatingu uždūočių direktoriumi, oro karo modeliavimo dėstytoju, tarnavo Aeronautinių sistemų divizijos štabe. Vietnamo karo dalyvis, buvo tarptautinių ryšių karininkas naujų technologijų iniciatyvoms Europoje. Vėlesniais metais dirbo JAV aviacijos ir kosmosinės gynybos sistemos karinėje pramonėje, vadovavo atskiems sraigtasparnio „Apaci“ ir „Žvaigždžių karo“ programų projektams. Įgijo mokslo daktaro laipsnį.

Atgimimui prasidėjus, Algirdas V. Kanauka aktyviai įsijungė į Lietuvos valstybinio saugumo pagrindų atkūrimo darbą, dirbo Gynybos štabo patarėju, dėste karo akademijoje, paskelbė apie keliasdešimt straipsnių Lietuvos gynybos strategijos klausimais ir per trumpą laiką, taikinamas išeivijos lietuvių bei bendradarbių, parengė redagavo pirmąjį Lietuvoje NATO žodyno vertimą.

gas buvo ir Seimas. Jiems ir kitiems ypatingiems asmenims jubiliejinio — dešimtojo PLB seimo proga buvo įteiktos

jau mineto dalininko V. Luko gražiai suprojektuotos ir pagamintos PLB valdybos dovanos. (Bus daugiau)

PLB X seimo pirmininkas Juozas Polikaitis (dešinėje) ir pavaduotojas S. Varnas. A. Žiūno nuotrauka

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS STIPRYBĖ

Nr.1 ALGIMANTAS A. NAUJOKAITIS

Ką byloja PLB vėliava

Rugpjūčio 16-19 d. Vilniuje, Lietuvos Respublikos Seimo rūmuose, posėdžiavo kas treji metai susirenkantis užsienio kraštuose gyvenančių lietuvių Bendruomenių vyriausiasis organas — Pasaulio lietuvių Bendruomenės (PLB) seimas. Šis, jau antrą kartą Vilniuje vykęs, seimas prasidėjo neįprastai — naujos, iki šiol neturėtos PLB vėliavos pakelimo Nepriklausomybės akštėjė, prie LR Seimo rūmų. Ją pašventino išeivijoje ir Lietuvoje žinomas kilnus kunigas, Jėzuitų provincijolas A. Sau-

laitis, SJ. Jubiliejinio — dešimtojo seimo proga šią vėliavą sukūrė cikagietis dailininkas V. Lukas. Ši PLB seimo posėdžių dienomis plevėsavusi balta vėliava su tris mūsų valstybinės vėliavos spalvas žyminciais kontinentų (žemynų) pusrutuliais, tarsi byloja visame pasaulyje išsisklaidžiusių mūsų tautiečių vienybę ir nenutrūkstancius ryšius su nepriklausomybę iškovojuusia Lietuva.

Iš tiesų į seimą iš visų kontinentų vieningai atvyko 129 lietuvių Bendruomenių ir Jaunimo sąjungų pirmininkai

bei kiti rinkti atstovai iš 28 kraštų. To negana! Seimui pradėjus darbą, prezidento pirmininkas J. Polikaitis džiugiu balsu tolydzio pranešė, kad savo valia į seimą atskubėjo Ispanijos, Naujosios Zelandijos lietuvių, pagaliau užsienyje studijuojančių studentų pasiuntiniai, norėdami užmegzti ryšius, įsijungti į PLB veiklą.

Man įstrigo Latvijos LB pirmininkas J. Budzinauskienės žodžiai, tarsi viename pirmųjų posėdžių:

— Džiugu, kad mūsų seimas atsinaujina, kad saleje matas daug naujų, jaunų veidų!

Naujos, dabartinės imigrantų bangos prasidėjęs įsijungimas į vyresniosios, karo metų išeivijos suburtų bendruomenių veiklą — iš tiesų naujas šio seimo ir visos Pasaulio Lie-

tuvų Bendruomenės bruožas. Belgijos, Italijos, kai kurių kitų Vakarų šalių bendruomenės į seimą jau išrinko ir naujusius išeivius — jaunus, energingus. Posėdžiuose nušakmėjo ir gražių atsiliepimų apie prasidedančią jų veiklą kraštų lietuvių telkiniuose. PLB švietimo komisijos pirmininkė R. Kuciene papasakojo, kaip prieš kelerius metus iš Lietuvos į JAV atvykusi ir Minnesota valstijoje įsikūrusi seima pati emėsi steigti lietuvišką mokyklėlę, kurioje jau mokosi 18 mokinių. O PLB vicepirmininkas A. Rugienius pasidžiaugė, kad jau kone pusė Detroito bendruomenės valdybos narių yra aktyvumu pasižymėję naujieji ateiviai.

Dar vieną gerą bruožą pastebėjau šiame PLB seime — didelių, atidų svarbiausių Lie-

tuvų valdžios pareigūnų dėmesį seimui ir išeivijos reikams. Seimą atidaręs, prezidentas V. Adamkus PLB pripažino vieną veikliausių mūsų tautiečių vienyjančių organizacijų. Trečiąją seimo darbo dieną V. Adamkus pakvietė dalyvius į priėmimą prezidentūroje, nusifotografuoti atskirai su kraštų bendruomenių atstovais. Seimą nuosirdžiai sveikino, pasidalino svarbiausiomis problemomis LR Seimo pirmininkas V. Landsbergis, Vilniaus meras R. Pakšas. Seimo atidaryme negalėjęs dalyvauti dėl neatidėliotino vyriausybės posėdžio, ministras pirmininkas A. Kubilius vėliavą pakvietė pas save PLB vadovus, geranoriškai aptarė su jais pačias opiausias problemas.

Valdžios vadovams dėmesin-

gas buvo ir Seimas. Jiems ir kitiems ypatingiems asmenims jubiliejinio — dešimtojo PLB seimo proga buvo įteiktos

DIRVA — GERA, O KUR SĖJĖJAI?

Žurnalisto liuteronų pokalbis su jėzuitų provincijolu Antanu Saulaitiu apie Vilniaus jėzuitų gimnazijos reikalus.

Prologas: kodėl rašo liuteronai?

Tas atsitiko pernai žiemą. Tarp daugybės bokštų pasiūsiučių Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčioje vyko eklektinės pamaldos arčiau duktantmečiui pagerbti. Šv. Mišias aukėjo visų krikščioniškųjų konfesijų dvasininkai. Tarp jų buvo ir Romos katalikų kunigas Antanas. Jo sakytas pamokslas man, senam liuteronui ir smalsiam žurnalistui, padarė gilų įspūdį. Patraukė jo paprastumas ir nuosirdumas, jo minčių humaniška ir demokratiška dvasia. Pagalvojau: „Būtinai turiu su šia šviesa asmenybe susitikti“. Buvau dar labiau suintriguotas, sužinojęs, kad kun. Antanas Saulaitis yra Baltijos jėzuitų vienuolijos provincijolas, be to, Vilniaus jėzuitų gimnazijos ir Kauno jėzuitų gimnazijos Direktorių tarybos pirmininkas. Susitikti, matyt, buvo lemta. Atvyko iš JAV Antanas A. Venckus, mano senas, Palangos gimnazijos laikų klases draugas, ir suvedė mudu. Pasakė: „Antanai, tu jam pasakok... O tu, Povilai, rašyk!“ Ir išskrido Čikagon. Kas liko? Pildyti draugo prašymą. Tą ir darau. Tėbūnie tai mano atnašas mūsų dabartinės ir būsimos krikščioniškosios visuomenės aukurai.

Grazūs, kilnūs ir... neturtingi

Vilniaus jėzuitų gimnazija, sutrumpintai VJG, yra viena iš retai pasitaikančių, privačių, katalikiškų mokyklų, — sako kun. Antanas Saulaitis, SJ, — Lietuvoje jų tėra trys. Istoriska VJG pradžia — 1570 metai, vadinasi „Colegium Iulense Societati Jesu“. Nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje 1995 m. vasaryje tuometinis Lietuvos jėzuitų provincijolas kun. Jonas Boruta, SJ, kreipėsi į Vilniaus arkivyskupą metropolitą Audrijų Juozą Bačkį. Jo 1995.06.19 dekretu pritarė gimnazijos atkūrimui. Lietuvos jėzuitų provincijos sprendimą palankiai priėmė ir parėmė Čikagos jėzuitai, taip pat geradariai iš Vakarų Europos. Lietuvos jėzuitai jau nuo 1990 m. emė gauti paramą. Pirmiausia parėmė Vokietijos „Jėzuitų draugų“ fondas. Reikėjo atkurti Vilniaus Šv. Kazimiero, Šv. Jonų bažnyčias Vilniuje, Jėzuitų bažnyčią Kaune ir Šiauliuose. Buvo pasirūpinta, kad būtų kur melsis ir gyvenit. Atgaivinta Kauno jėzuitų gimnazija, o 1994 metais buvo atgauti pastatai ir Vilniaus gimnazijai. Parama ėjo ir iš jėzuitų draugų, iš JAV, Ispanijos, Japonijos. Gautos lėšos sunaudotos pastatų atnaujinimui, įrengimui. Reikėjo lėšų ir mokytojų lavinimui. Be to, labai svarbu paremti neturtingus mokinius, jų skurstancias šeimas. Čia į pagalbą ateina Amerikos LB Socialinių reikalų taryba. Ka nors gavusi stengiasi padėti, parašo laiška, pasako aciu už dovanas.

Kalbant apie gaunamą paramą, noriu pabrėžti, kad remėjams ir aukotojams pagristai rūpi, kaip tos lėšos išleidžiamos, ar sąžiningai panaudojamos, ar ne išvaistomos bereikalingai, — tęsia pasakojimą kun. Antanas, — pavyzdžiui, Vokietijos „Jėzuitų draugų“ fondai mes nušunčiam net kvitus su antspaudais, už vinių, dažus, už

darbą su darbininkų parašais. Susidaro stora byla. Tą darom ne todėl, kad jie mumis nepasitikėtų, o kad mes galėtume įrodyti, kaip tvarkomės. O mūsų remėjams iš anapus Atlanto, mūsų Tarybai Čikagoje — „Baltic Jesuit Board“, mes, ko gero, kas pusmetį nusiunčiame sąrašą Lietuvos bendrovių, kurios mus paremia, parodo da su nuolaida. Šių metų birželio 8-21 d. lankiausi JAV-se, daugiausia mūsų gimnazijų reikalais, Čikagos taryboje konsultantais yra įvairių profesijų ir veiklos žmonių (jų tarpe ir minėtasis klasiadraugas Antanas Algis Venckus). Mūsų vajus, „Campaign for Jesuit Schools and Programs in Lithuania“ veikia jau ketverių metų. Jo šūkis „Su tradicija į ateitį!“ Turėjome posėdį. Svarstėme, kaip ir kur gauti paramos. Šiemet susidarė labai sunki finansinė padėtis. Reikia plėstis, įsteigti daugiau klasių, reikia pagerinti mokinių sąlygas, o lėšų trūksta.

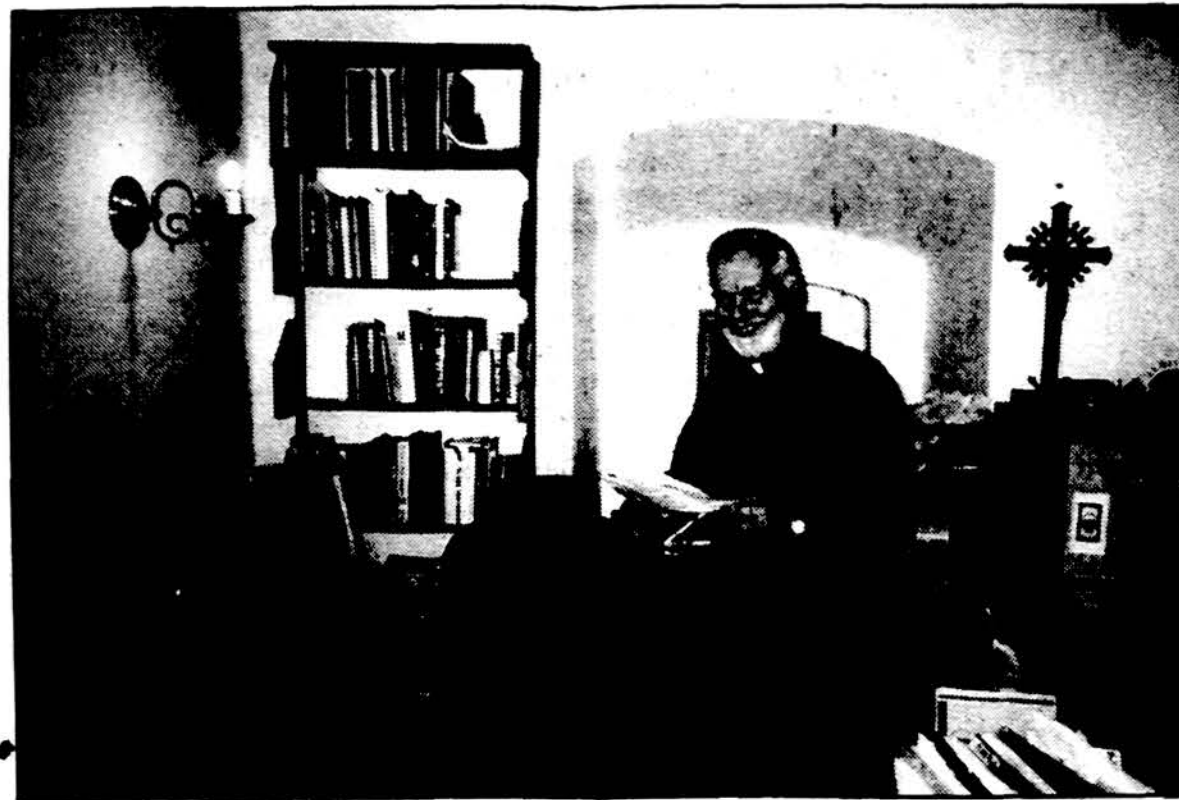
Ar, lankantis Amerikoje, ši karta pavyko gauti aukų?

— Čikagoje, Lemonte, Detroito ir kitur lankiau esamus ir galimus globėjus. Kai kurie žmonės iš karto parėmė. Kai kam rūpėjo pirmiau išsiaiškinti, kokia dabar Lietuvoje padėtis.

Kas laikraščius skaito, tikriausiai žino apie Rokiskio mokytojų streiką ir kad Telsių mokytojai ryžosi neiti atstogų tol, kol nebus išmokėti jiems priklausantys pinigai. O kokia padėtis Jūsiskėje gimnazijoje? Ar mokytojai galvo vasaros atostoginius?

— Mes išmokejome tik pusę atostoginių, kitą dalį mokėsime rugpjūčio pabaigoje. Teko pasitelkti rezervus. Peržiūrėjome kai kuriuos projektus, kol kas sumazinome remonto apimtį. Apigailėtinai atvejais. Mūsų gimnazijos steigėjas yra Lietuvos Jėzuitų Provincija. Jai ir Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijai mes esame dekingi, žinoma, už sugrąžintus buv. A. Vienuolio vidurinės mokyklos pastatus bei finansinę paramą, kurią anksčiau gaudavome. Iki šiol atlyginimus mokytojams duodavo valdžia. 1995/96 mokslo metais lėšų algoms duota visų 100 procentų. Kitais, 1996/97 m. duota 75 proc., dar kitais 97/98 — 53%, na, o 98/99 vos 27% atlyginimams reikalingų pinigų. Šiais metais gavome 161 tūkst. litų, zadesio 225 tūkst. litų. Net prezidentas kol kas atidėjo naująjį įstatymą, kur įsigalioj finansavimas pagal principą „pinigai seka vaiką“. Tas turėtų būti po 1600 litų už vaiką per metus. Seimas įstatymą priėmė, bet jis pradės veikti nuo 2001 metų. Gal būt. Šiems metams tų lėšų biudžete nėra. Nebeturime santaupų ir mes.

... 2000-ųjų liepa. Mudu su kun. Antanu vaikštome po vasaros atostogoms ištuštėjusius Vilniaus jėzuitų gimnazijos rūmus. Ramu, erdvi, švaru. Prie centrinio įėjimo būdingi moteris parenka raktus nuo klasių ir kabinetų. Kylant plačiais laiptais, kuriuos drėgnas pašluostis rūpestingai palašo valytoja, prieš akis atsiveria didelė panoraminė freska. Jos centre — aiškina jaunasis Jėzus, bet ne Jeruzalės šventyklos Rašto žinovams, o

Kun. Antanas Saulaitis, SJ, Baltijos jėzuitų provincijolas, savo darbo kabinete. P. Pukio nuotr.

XVI bei vėlesnių amžių Lietuvos mokslo žmonėms, to meto švietimui, be to, Vilniaus bažnyčių bokštų fone. Toks modernios manieros dailininko kūrybinis sumanymas, tokią dail. A. Kmieliausko paslauga gimnazijai jos 425-ųjų metinių proga, už ką jam sumokėjome 5,000 dol. Pasigerejimo vertas ir žmogaus mintį savo gotiškais skliautais į aukštį keliantis administracijos koridorius. Moderniais baldais apstatytoje raštinėje prie darbo brėžinių palinkusi grupelė žmonių. Statybos inžinieriai su rangovu aptaria remonto darbų eigą. O tų darbų — dar daug...

Liudnas vaizdas atsiveria vidiniame kieme, pasižūrejęs ir buv. vienuolyno vadinamąjį rezidenciją. Iš gatvės pusės šio didžiulio, originalios architektūros pastato frontonas jau paremontuotas, naujai tinkuotas, bet kiemo pusėje... Ak, kokios apšepusios, nuo drėgmės pajudusios sienos! Tiesa, langų rėmai nauji, bet ne stiklų. Kieme ant žemės sudeliotos plytų krūvos, statybinės medžiagos, kai kurie mechanizmai.

— Kai vienuolyno rezidencijos pastatą atgavome, jis atrodė kaip subombarduotas, — sako kun. Antanas, — stogas įlūžęs, grindys su lubom įgruvusios per visus keturis aukštus. Dabar, matot patys, namas atstatytas. Liko vidaus įrengimo darbai, na, ir lauko apdaila. Net kaminius teko atnaujinti, prisiderinant prie architektūrinio stiliaus. Senojo vaizdo nėra išlikę. Durs, kurios priešais matyti, ves į virtuvę ir valgyklą.

Kaip? Iki šiol mokiniai valgo kitur? Savos valgyklos neturite?

— Turime jau nuo 1996 m. Bet mazytė ir ankštą. Mokiniams tenka suktis, kaip kokiam vandens malūno rate. Vietų valgykloje 60, o pavalgyti norinčių 450. O dar trisdešimt senukų čia pavalgo. Naujos valgyklos vertikiant reikia. Naujiems mokslo metams turėtume ją atidaryti.

Kas finansuoja?

— Atsiranda, kas paremia ne finansais, o materialiai: medžiagomis, paslaugomis. Perkame, pavyzdžiui, įmonėje plytų, tai mums daro nuolaidą, 10-20 proc. pigiau įsigyjame, kadangi tai Bažnyčios reikalingas. Kurioje nors organizacijoje yra atliekamo metalo ar vamzdžių — mums pigiai perleidžia. Treti, žiūrėk, su traktorium padirbti atvažiuoja, tai tik už degalus paima. Manau, trečiąją dalį visų statybinės medžiagų ir darbų turime rėmimo dėka. Nuosirdžiai džiaugiamės tokia pagalba.

Ji — žmonių gerumo ir filantropijos išraiška.

— Ir Aukščiausiojo palaima. Aišku, stengiamės, kaip tik

sugebame, padėkoti. Kas pusmetį sukviečiame įmonių direktorius ir kitus žmones, kurie mums talkina, prie arba ties, gražiai pabendraujame.

Gal galėtum vieną kitą filantropą konkrečiai paminėti?

— Pirmiausiai tai visi mūsų kaimynai. Pavyzdžiui, Markučių gelžbetonio gamykla. Su jais glaudė bendrystė, jie ir pataria, ir talkina. Turim ir daugiau bendrovių, taip darantių — „Vilniaus vingis“, „Lithun keliai“, „Vilniaus melioracija“, „Ford Vista“, „Butina“, uždarosios akcinės bendrovės „Rannila stell“, „Lis“, dar A. Grigaravičiaus, A. Liunio personalinės įmonės... Jų visų, čia paminėtų ir nepaminėtų, pastangomis gimnazija jau turi gana padarias sąlygas mokslams eiti.

Kas jėzuitų gimnazijoje mokosi? Ir kokiomis sąlygomis?

Skaitau žodžius iš gimnazijos leidinių. „Vilniaus jėzuitų gimnazija“ — savarankiška, demokratiška organizuota, humanizmo principais ir katalikiškais vertybėmis ugdomo tikslų seikianti mokykla. Jų tėvų ir mokytojų bendruomenė.

Žvelgiant pro laiko prizmę, darbų būta gražių. Ir nemažai. Štai, pirmaisiais mokslo metais, 1995/96 m., 336 mokiniams tureta 14 kompiuterių ir tik du užsienio kalbų kabinetai. Antrais mokslo metais buvo įrengtas lietuvių kalbos ir literatūros kabinetas, pastogėje išliko naujas, IV aukštas. Jame — romantiško interjero kabinetai, biblioteka, pradžioje veikė sava virtuvė ir valgyklėlė. Trečiaisiais mokslo metais — anglų, italų, kalbų, fizikos, chemijos, biologijos kabinetai. Gražiai įrengta (Jėzaus draugijos generolo asistento Kostner Wendelin, SJ, pašventinta) gimnazijos koplyčia. Poilsui ir draugystei pradėta naudoti Trakų rajone, prie Guopstų ežero įrengta vasaros stovyklavietė.

Apie jėzuitų gimnazijos mokinius esu girdėjęs nemažai gerų žodžių. Čia susibūre gabūs, stropūs vaikai. Kaip jūs juos vertinate, kaip atsirenkate kontingentą?

— Vaikai kaip vaikai. Ateina mišri publika. Kiekvieną pavasarį, gegužės mėnesi mums visiems yra skausmingas laikotarpis. Norinčių įstoti tris kartus daugiau, negu galim priimti. Geri vaikai, doros šeimos, o nėra tiek vietų. Tai ką mes darom? Prašom vaikų rasti, kurie neturi iš ko aukoti, as, dėkui Dievui, galui. Ir duoda 500 litų! Tokiu būdu susiformuoja draugiškas „abipusis bendravimas, broliškas dalijimasis. Praėjusiais mokslo metais turėjome 50 vaikų, žiūrime, koks šeimos gyvenimas, kokia ten atmosfera. Ge-

rai, jeigu sesuo ar brolis mokosi gimnazijoje, į tai atsižvelgiama. Žiūrime, kur vaikas gyvena, ar ne per toli jam eiti, gal reikia „busu“ ar „troliu“ važiuoti. Geriau, kad penktokėlis per kokias dvi dešimtis minučių galėtų pats kojomis atpėduoti. Jei šeima neturtinga, irgi atsižvelgiame. Prieš II Pasaulinį karą buvo gerai: abi gimnazijos turėjo bendrabučius. Dabar to nėra. Tiesa, šiam rudenį Kaunas žada įrengti mažą, dešimties vietų bendrabutėlį. Iš tolesnių apylinkių atvažiuojantiems ir mieste neturintiems giminių, ar kokio būdo pas žmones gyventi. Priimdami vaiką į mokyklą, nežiūrime, kiek tėvai ko turi ar ką jie gali mokyklai duoti.

Grazū! „Vive la raison, vive la republika!“ (pranc. — tegyvuoja protas, tegyvuoja respublika).

— Matai, tėvai ir mokiniai, atėję stoti, turi pasirašyti tokį lyg ir pasizadėjimą. Kad mokinys lankysis pamokas, laikysis drausmės ir t.t. Na, o tėvai savo ruožtu pasizada rūpintis vaiko mokslu, jo dora, pasizada lankytis klases tėvų susirinkimuose ir pan. Klases išrenkamas tėvų aktyvas, šie deleguoja atstovus į mokyklos Tėvų komitetą. Mokyklos tarybą sudaro devyni iš pedagogų, tėvų ir moksleivių tarybos deleguoti asmenys, iš kiekvienos po tris. Turi planus, įsipareigojimus. Vado-vauja gimnazijos direktorius. Juo nuo pat gimnazijos atkūrimo dienos yra kun. A. Gražulis, SJ. Turi pavaduotojus, vieną — mokinių ugdy-mui, kitą — ūkio reikalams. Gimnazijos kapelionas organizuoja mokinių ir mokytojų sielovadą, atsako už tikiybės dėstymą.

Kiek žinau, valstybinėse gimnazijose iš tėvų nuolat prašoma pinigų. Bet kam. Tai yra virtė pa-pročių, būtinybė. Kokia tradicija jėzuitų gimnazijoje?

— Tėvai žino, kad pinigų mokyklai reikia. Ir gražu, kai tėvai remia vaikų išmokslinimą. Žinoma, pagal išgales. Ne patalpų eksploatavimas, komunalinės paslaugos kainuoja. Už viską reikia mokėti. Tėvų komitetas svarsto ir nusprendžia, kokia galėtų būti mėsieninė auka už vaiką. Užpėnai, žinau, tėvų komitetas nutarė, kad kas mėnesį reikia aukoti 100 Lt. Vienas penktadalis mokinių tėvų pajėgia tiek įnešti. Turime ir tokių kurie sako: „Žinau, kad laiki tyti stojamuosius egzaminus. Kaune turi net balų sistemą įsivedę. Egzaminai iš lietuvių, iš užsienio kalbos, iš matematikos, viskas raštu. Lemia pažymiai. Tik tikiybės egzamine daugiau kalbames, žiūrime, koks šeimos gyvenimas, kokia ten atmosfera. Ge-

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVIEKATŲ, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 681-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiame stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Reikalingas įstaigos darbuotojas. Jei mokate lietuvių ir anglų kalbas, žinote populiariausias kompiuterio programas, šis darbas Jums!
Reziumė siųskite: Resume Review, c/o Draugas, 4545 W.63 Street, Chicago, IL 60629.

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Ką tik atvyko į JAV?
Ne problema!
Žemos automobilio kainos!
Žemiausi finansavimo %!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Gulbete sėd už vairo šiandien!
(630)-579-1857

Reikalinga auklė 8 m. ir 4 m. vaikams lietuvių šeimoje.
Turi gyventi kartu.
Tel. 847-334-9475 arba 847-334-9474.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 886-8888
HOME (708) 425-7180
FAX (708) 886-4819

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas vertui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

RAYMONDA SOLODOVNIENė
Mortgage Consultant
6710N. Crawford, Lincolnwood, IL 60068
Res. 773-271-0388; Pager 847-674-5767
Fax 847-674-1802

Parduodamas gerame stovyje, mūrinis 5 bt. namas, neįsistatytas \$2000 per mėn. pajamų Marquette Parko centre. Visi butai apstatyti savininko baldais ir išnuomoti lietuviams. 2 automobilių garažas.
Tel. 773-776-7989.

Parduodamas labai geras butas: 4 kamb. 2 mieg. Hinsdale, IL. Prieinama kaina geras susisiekimas. 7 min. nuo Pas. Lietuvių centro. Kaina \$79,000. Tel. 630-794-9052.

Tvarkinga, be vaikų šeima nori išnuomoti 2 mieg. butą privačiame name.
Tel. 773-847-5895.

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, SĄLDYTUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6824

50 m. moteris ieško darbo.
Gali prižiūrėti vyr. amžiaus žmones ir vaikus bei atlikti namų ruošą. Tel. 773-218-6140 arba 773-237-1633.

iš ko susimokėti. Pietūs kainuoja 2,70 Lt. O dar draugėlių reikia, batai vaikams greit nuplyšta...

— Minejot, kad vyriausybė yra paskaičiavusi, jog vienam vaikui per metus reikia skirti 1600 litų. Ta suma — valdiškom mokyklom. Ar esate paskaičiavę, kiek kainuoja vaiko mokymas privačioje mokykloje? Konkrečiai, Jūsiskėje?

— Būnant JAV, žmonės manęs to paties klausė. Na, kiek mokėsi? Amerikiečiai duodami nori žinoti, kam konkrečiai jų auka panaudojama, ar kartais ji nenuveina? Populiari forma — auka konkrečiam moksleiviui, kaip stipendija. Jeigu į tokią stipendiją įeityt ta tėvų mokama šimtinė, jeigu dar pridėtume dvi poras batų, nemokamus pietus, na, dar mėnesinis miesto autobusų bilietas į mokyklą važinėti... Mes visai svarstėm ir jau esam sakę, kad metinė stipendija mūsų moksleiviui būtų nuo 600 iki 1000 JAV dolerių. Turime žmonių, kurie stipendijas moksleiviams siūnčia. Tai, kiek dabar galiu čia prisiminti, — Šalčių šeima iš Čikagos, Julius Muskus, Irena Cade, Tjūnelienė, Noreika, Lieponiai... Kai kas nors iš stipendijas mokančiųjų lankosi Lietuvoje ir susitinka su tuo vaiku, regi džiaugsmo ašarą. Moksleiviai globėjams noriai pasakoja, kaip jiems sekasi mokslas, kokius pažymius gaus, kokius pomėgius turi... Aš tik trumpai tokią sceną esu stebėjęs, bet labai gražu buvo matyti, kaip jie draugiškai bendravo.

Prisipažinsiu, klausantis tų kun. Antano žodžių, man kažkas suspurdo į širdį. Prisiminiau, rodos, Evangelijoje pagal Matą Jėzaus pasakytą palyginimą apie sėją ir dir-

vą. Stipendijos davėjos ir jos gavėjos santykių man pasirodė čia prasmingos analogijos esant. Juk stipendijas aukojančių žmonių grūdai čia nukrenta ne ant kelio paukščių sulesti, ne ant plikos uolos saulės kaitroje sudžiūti ir ne tarp erškėčių nusmelktiems būti, o į gerą dirvą gausiam derliui išaugti.

Faktai iš gimnazijos leidinuko: „1996/97 m. Vilniaus jėzuitų gimnazijoje mokėsi 406 moksleiviai, dirbo 65 mokytojai. Išleista pirmoji abiturientų laida. Klasių vadovės — mokytoja N. Panamariovienė ir mokytoja A. Valantienė. Iš 36, baigusiujų gimnaziją, į aukštąsias mokyklas įstojo 25, į aukštesniasias — 7, niekur neįstojo 4“. 1997/98 m. mokėsi 409 mokiniai, dirbo 56 mokytojai. Antros abiturientų laidos klasių auklėtojai — mokyk. G. Griškevičienė ir mokyk. V. Gruodis. Baigė 41 abiturientas. Iš jų 33 įstojo į aukštąsias, 4 — į aukštesniasias, 4 — niekur neįstojo“.

Šiems faktams komentaru, manau, nereikia. Ir taip aišku, kad Vilniaus jėzuitų gimnazija — viena iš kalvių, kur grūdinami gabūs, dorovingi, sąžiningi rytojaus Lietuvos visuomenės nariai.

Dar būtina pasakyti apie gimnazijos talentus.

Ketvirtaisiais mokyklos gyvenimo metais mokytojų ir tėvų džiaugsmui į mokyklos puslapius įrašytos pavardės devynių moksleivių pelniusių prizines vietas sostinės ir respublikos jaunųjų filologų konkursuose. Tai — literatai Karolis Steponavičius, Aidas Šemėzys, tai — poetai Rūta Berzinskaitė, Linas Kluotis, prozininkas Gintas Butkus, vertėjai Vytautė Olekaitė, Raviudas Šimėnas.

(Nukelta į 5 psl.)

ŽVILGSNIS Į OLIMPINES ŽAIDYNES

EDVARDAS ŠULAITIS

Stai jau esame 27-ųjų olimpiadų žaidynių išvakarėse. Iš tikrųjų tai turėtų būti tik 24-osios, nes trys iš jų neįvyko dėl karo veiksmų — tai buvo 1916, 1940 ir 1944-aisiais metais.

Žaidynes vykdavo nuo paties seniausio laikų. Kaip rašo istorija, pirmosios įvyko 776 metais prieš Kristaus gimimą ir jų programoje buvo tik viena rungtis — bėgimas ir užtekdavo vienos dienos. Vėliau jų programa buvo plečiama.

Tada olimpinės žaidynės tegalėjo dalyvauti tik laisvi Graikijos piliečiai — vyrai. Moterys net nebūdavo įleidi į žaidynes. Tuomet jos buvo tokios populiarios, kad graikų istorikai metus skaičiuodavo pagal „olimpiadą“. O „olimpiados“ reikšdavo laikotarpį tarp olimpiadų žaidynių. O dabar olimpiadomis jau vadinamos pačios olimpinės žaidynės.

Beje, tais laikais, kuomet vykdavo karai, būdavo padaromos paliaubos, kol užsibaigs olimpinės žaidynės. O moderniais laikais net trys olimpinės žaidynės negalėjo įvykti dėl kilusių arba tebevykstančių karų.

Tačiau užuot gilinesi į žaidynių istoriją, kalbėkime apie dabartį ir apie didžiausiąjį pastarųjų ketverių metų sportinį įvykį pasaulyje, kuris šiemet vyks tolimoje Australijoje — Sidnėjūje.

Mus, aišku, labiausiai domina Lietuvos reprezentantai — 62 sportininkai, kurie visi jau yra Australijoje, nepaisant, jog pats atidarymas įvyks rugsėjo mėn. 15 dieną. Sportininkų parade Lietuvos trispalvė neš Romas Ubartas, kuris yra vienintelis lietuvis, po Nepriklausomybės atkūrimo laimėjęs savo krašto aukso medalį. Šią vėliavą disko metiku Ubartui kaip tik įteikė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus per olimpietų palydą rugpjūčio 30 d.

Beje, be sportininkų į Sidnėjū išvyko ir 43 kiti delegaci-

jos nariai — Lietuvos misijos vadovas Algirdas Raslanas, treneriai, pagalbini personaļas. Į žaidynių atidarymą yra pakviestas ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, kuris, kaip žinoma, jaunystėje yra buvęs geras sportininkas, o vėliau, iki pat jo išvykimo iš Lietuvos, aktyvus sporto darbuotojas.

Mes gavome 100 puslapių turinčią knygutę „The Lithuanian Olympic Team“, kuriame yra aprašyti visi Lietuvos olimpinės delegacijos nariai ir idėtos jų nuotraukos. Čia anglų kalba paskelbta ir medžiaga apie ligi šiol Lietuvos olimpietis, ypač ankstesnių laikų, kada mūsų sportininkai turėdavo atstovauti „tarybine“ rinktinė. Čia telpa ir Lietuvos prezidento pasveikinimas lietuvių bei anglų kalbomis, kur prezidentas tarp kitko sako:

„Savo šalies istorijoje turime puikių sporto puslapių — galime jais didžiuotis, iš jų mokytis ir juos tęsti“.

Numatomas geras medalių derlius

Lietuva, kaip nepriklausoma valstybė, olimpinės žaidynės dalyvauja trečią kartą (čia nekaitome „partizanų“ pasirodymų dviejose prieškarinėse olimpiadose). Iki šiolie mūsų sportininkai sugriebė tik tris medalius — vieną aukso ir du bronzos. Tačiau šiemet jų turėtų būti tymiai daugiau.

Pavyzdžiui, gerai informuotas didžiausias Amerikos sporto savaitinis žurnalas „Sports Illustrated“ Lietuvos rinktinę pranašauja net keturis medalius — du aukso ir du sidabro.

Aukso turėtų parsivežti disko metikas Virgilijus Alekna ir šiuolaikinės penkiakovės atstovas Andrejus Zadneprovskis. Sidabras turėtų atitekti — dviartininkei Dianai Žilūtei, o taip pat ir irklavimo specialistėms Kristinai Poplovskajai ir Birutei Šakickie-

Rasa Mateikyte

nei. Beje, pirmieji iš jų šiemet dar nebuvo pralankti. Alekna turi patį geriausiąjį šių metų disko metimo rezultatą, o Andrejus yra šių metų pasaulio čempionas.

Tačiau, jeigu ne visiems šiems pavyktų iškovoti medalius, tai mano nuomone, dar į juos galėtų taikytis ir kita dviartininke Edita Pučinskaitė.

Dar daugiau medalių mūsų žiniuose žinomiausia Lietuvos žiniuose žinomiausia Sofija Stanevičiūtė. Ji Lietuvos „Sporto“ laikraštyje išspausdintame rašinyje pareiškė, kad mūsų šalis „iškovos apie septynis apdovanojimus, o keturi iš jų bus labai vertingi“.

Būtų gera, jog šios žiniuose žodžiai eitų į Dievo ausį ir taip iš tikrųjų atsitiktų. Tačiau, aišku, visi medaliai bus sušaukti tik paskutinę — 17-ąją olimpiados dieną — spalio pirmąją.

Čia dar bent trumpai norime pakalbėti apie mūsų krepšininkus, kurie Barselonoje ir Atlantoje buvo iškovoję bronzos medalius. Šiemet, de, ja, apie juos jau negalima svajoti, nes į Sidnėjū išvažiuo dauguma Lietuvos rinktinės naujokų, kurie negali pretenduoti į apdovanojimus.

Mano nuomone, būtų neblogai, jeigu mūsų šalis patektų į aštuntuką. Tačiau tam tikrų vilčių galima dėti ir dėl geresnės vietos.

Taip vadinami „bukmeikeriai“ Lietuvos krepšinio rinktinę skiria penktąją vietą, kurią ji dalytųsi kartu su dabartiniais Europos čempionais —

LIETUVOS VIZIJA NATO NARYSTĖJE

(Atkelta iš 3 psl.)

3. Reikalinga sukurti krizių valdymo sistemą, kuri veikėtų stichinių nelaimių, civilinių suirucių ir karo atvejais, kad normaliai, taikos metu veikianti, krašto vadovybė galėtų būti paralyžuota. Tokia sistema susidėtų iš kelių mobilių centrų, sąveikaujančių bevieliniiais ryšiais ir būtų aptarnaujama specialistų pavaldžių šalies valdžiai. Net tokiu atveju, jeigu valstybė būtų okupuota, specialios paskirties centras galėtų būti atitrauktas už valstybės ribų į draugišką teritoriją, laivą ar lėktuvą. Iš ten centre esantys įgalioti valstybės pareigūnai galėtų atlikti valstybės vadovavimo paskirtį. Tuo būdu okupantas netektų galimybės priversti vietoje esančių pareigūnų veikti valstybės vardu, vykdamas jo įsakymus.

4. Krašte reikėtų padaryti patikrinimą, tam reikalui suorganizuotos revizijos komisijos būdu. Ji būtų sudaryta iš vadybininkų, technologų, pedagogų, sociologų, kultūrininkų, atsargos karininkų, kurie, kaip laisva ir nepriklausoma grupė, nuolat peržiūrėtų Lietuvos saugumui iškilusias grėsmes, pirmumus, tikslus, strategijas bei išteklių, personalo politiką ir, tuo remdamiesi, nustatytų strateginę gynybos politikos kryptį. Jie būtų nepriklausomi patarėjai, kurių argumentų politikams ir Nacionalinio saugumo komite- to nariams būtų privaloma išklausyti ir pateikti racionalius atsakymus dėl iškilusių skir- tumų. Vakaruose tokios grupės vadinamos „think tanks“

italais. Australijos sporto lažybų interneto svetainė „Centerbet“ aiškia favorite laiko Amerikos „Dream team“. Antroje vietoje eina Jugoslavija, o toliau rikiuojasi Rusija ir Australija.

Visiems Lietuvos olimpiečiams linkime sportinės sėkmės ir kuo daugiau medalių, nepaisant, kokios spalvos jie būtų!

(mąstymo rezervuarai).

5. Lietuvos kariuomenei reikalinga specializuota civilinė karinės teisėsaugos sistema. Kariuomenėje yra daug teisi- nių problemų. Dabar bylinėjama civiliniuose teismuose, kurių procesai nesuderinami su karine tradicija, bei neturi tikro karinių poreikių supratimo. Kariuomenei reikia gerai kvalifikuotų, nepriklausomų nuo KAM, bešališkų teisininkų ir teismų, kad nereikėtų kariams bylinėtis teismuose. Dabar bylinėjama civiliniuose teismuose, kurių procesai nesuderinami su kariška tradicija ir kurie neturi tikro karinių

poreikių supratimo, karybos dvasios iš esmės, ir kuriais naudotis kariškiai dažnai neturi jokių galimybių. Todėl kariuomenė ir joje esančių žmonių teisingumo siekiai nukentia.

6. Reikia sudaryti Lietuvos karininko modelį, nustatantį, koks turėtų būti karininkas, kuris atitiktų Lietuvos visuomenės ir kariuomenės poreikius. Sutinku, kad mums reikia būrių vadų, bet toli gražu neužtenka. Mums reikia universaliai išlavintų žmonių, kuriems galėtų būti pavesti sprendimai dėl gyvybės ar mirties, Lietuvos jaunimo, gyventojų ir mūsų tautos išliki-

mo. Karininkas, igijęs valstybės lešomis aukštąjį mokslą, turi žinoti, kad jis yra aukščiausios patikimybės valstybės tarnas ir kokioms vertybėms jis tarnauja.

7. Taigi kariuomenėje yra problemų, kurias reikia racionaliai spręsti, jeigu norime NATO narystės. Neutęks prie NATO svečių tik para- duoti ir rengti įspūdingus „brifingus“. Ateis diena, kada labai bus žiūrima į mūsų kovinį pasirengimą su reikalavimu, kad tai būtų įnašas ir į Europos saugumą.

— **Dėkojame už pokalbį.**
Klausimus pateikė „Draugo“ redakcija

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

*Schedule subject to change without notice.

Scandinavian Airlines

DIRVA - GERA...

(Atkelta iš 4 psl.)

Į tuos pačius analus įrašyti ir jaunųjų matematikų bei fizikų miesto ir respublikos olimpiadų prizininkai: vėl Raivydas Šimėnas, Julius Andrikonis, Kastytis Zubovas, Vladas Litvinas, Justas Čepulėnas.

Iš mokyklos buketlo pasiėmiau faktą ir apie visuomeninę veiklą. Yra išrenkama gimnazijos moksleivių taryba, kur rūpinasi įvairiais kultūriniais renginiais, sporto reikalais. Moksleiviai dalyvauja skautų organizacijos veikloje, yra susibūrę į ateitininkų draugiją. Aktyvus moksleivių mišrusis choras, jis dalyvavo II Pasaulio lietuvių dainų šventėje, giedoję Kauno, Palangos, Antazavės baznyčiose, taip pat Vilniaus arkikatedroje bazilikijoje. Kas antrą sekmdienį vaikai savo sabaliniiais balseliais taurina žmonių sielas savosios, Šv. Kazimiero baznyčios skliautuose. Periodiškai išleidžiamas mokyklos žurnalas „Quo vadis“. Jo puslapiuose jaunieji talentai spausdina savo eilėraščių, prozą, piešinius, praktikuojasi žurnalistikoje, kuria humorą. Gimnazijoje yra suburtas estradinės muzikos ansamblis, veikia folkloro ir dramos būreliai, rengiamos moksleivių darbų parodėlės, nenuobdžiaujama ir rengiamuose poilsio vakaruose.

Nemaziau gerų tokių reikia pasakyti apie moksleivių socialinės sferos veiklą. Daug gerų darbų padaryta, daug gy-

venimo realybės sunkių reiškinį suvokta. Moksleiviai atliko praktišką Misionierių ligoninėje, Antruosiuose vaikų globos namuose, vaikų ugdymo centre „Viltis“, Vilniaus „SOS vaikų“ kaime. Pedagogų džiaugsmui, jų auklėtiniai atvėrė širdis artimui, išmoko bendrauti su neigiamaisiais kaip su sau lygiais, dalijosi meile, šiluma, atyda. Moksleiviai tino pareigą padėti vaikams iš asocialių šeimų, benklams ir su lygiais, dalijosi meile, šiluma, atyda. Moksleiviai tino pareigą padėti vaikams iš asocialių šeimų, benklams ir su lygiais, dalijosi meile, šiluma, atyda. Moksleiviai tino pareigą padėti vaikams iš asocialių šeimų, benklams ir su lygiais, dalijosi meile, šiluma, atyda.

— Daug teigiamų emocijų, patirties ir naudingų žinių mūsų mokiniai patiria vasarą, stovyklaudami prie Guostų ežero, — sako kun. Antanas. — Stovyklavietėje puiki progą mokytojams neformaliai su mokiniais pabendrauti. Atvažiuoja tėvai, jiems gera progą išsiaiškinti tarpusavio ryšius. Vakaraus, prie lauto liepenų — visi drauge: vaikai, tėvai, mokytojai. Į renginius mielai sugrįžta ir ankščiau mokyklą baigusieji. Gerai, kad palaikomas bendras ryšys. Jėzuitų gimnazijos negalima charakterizuoti kaip uždaro sistemos. Yra palaikomi draugiški ryšiai su Šilutės Vydo

gimnazija, Miroslavo vidurinė mokykla. Keičiamės ekskursijomis, dalinamės gautomis knygomis. Jau keli metai palaikomi bičiuliški ryšiai su Gdynios (Lenkija) jėzuitų licejumi, yra kontaktų su viena Danijos mokykla. Grupė mokinių šiemet išvyksta į Pietų Vokietiją. St. Blasius (Šv. Blažiejus) mokykloje mūsų šalis susipažins su tenykte socialinio darbo praktika.

Mokytojų kontingentas, iš kur jis?

— Klek suvokiū, Lietuvos mokytojų kontingentas iki pašaknų sovietiškos ateistinės pedagogikos produktas. Jėzuitų mokyklos darba pradėjo 1996 metais. Iš kur pedagogai?

— Kauno mokyklą atgavome 1990 metais. Ir nuo pirmos dienos surengė moky-

tojų kursą. Svarbu buvo padėti geranoriškai nusiteikusiems mokytojams suvokti, kas yra krikščioniška mokykla, kokie jėzuitiškos auklybos pagrindai. Naujai suvokti pedagogų pašaukimą atvyko jėzuitai ir jų draugai iš Romos, New Yorko, Škotijos, Ispanijos. Paminėtinasis profesorius David Helcamp, SJ, tėvas Klein, SJ. Pernai lapkritįje seminarą mokytojams vedė Ispanijos Nacionalinės Švietimo Komisijos direktorius tėvas Fernando de la Puente, SJ. 1999-2000 mokslo metams mokytojus rengė specialistai iš Glasgow'o St. Aloisius licejaus, be to iš Cincinnati (OH) universiteto. Profesorius iš tenai turime ir šiuo metu.

Mokytojų kursai rengiami kasmet. Kursai nemokami, maitinimas taip pat. Į kursus atvyksta iki 100 mokytojų iš

Buv. jėzuitų vienuolyno pastatas, kur ketinama įrengti gimnazijos valgyklą ir klases. Povilo Pukio nuotrauka.

įvairių Lietuvos vietovių. Vidutinis kursų lankytojų amžius 30-50 metų, nors yra ir jaunesni, vienas kitas vyresnis. Kauno jėzuitų gimnazijai priklauso Kulautuvoje esantis senas jėzuitų namelis. Jame ir vyksta kursai, rekolekcijos, stovyklos, renginiai.

Akmenys vingiuotame kelyje į rytojų

— Nuo šio rudens Vilniaus jėzuitų gimnazijoje vėl turės pdaugėti klasių, — sako kun. Antanas. — Lietuvos švietimo reforma nurodo, kad pilna gimnazija bus tik ta, kurioje bus po tris paraleles klases (mes praeitais mokslo metais turėjome po dvi). Mums reikia rasti naujų patalpų, reikia mokyklą kompiuterizuoti, turime padidinti V kl. skaičių. Kad į gimnazijos klases ateitų paruošti, ugdymą reikia nuo mažesnių pradėti. Kitaip tu-rėsime „svetimus“ 12-14 metų paauglius.

— Tiktu posakis „kas nemaitina savos kariuomenės, maitins okupacinę“.

Kur matote išeitį?

— Pirmą — mokyklą pertvarkėme į Vilniaus jėzuitų pagrindinę mokyklą ir Vilniaus jėzuitų gimnaziją. Mokykla turės paraleles V, VI, VII, VIII klases. Gimnazijoje iki 2002 metų turime suformuoti po tris integruotas (humanitarines ir realines) I, II, III, IV klases. Antra — lieka neišspręsta patalpų problema. Kaip būtų gerai, jei iki šio rudens spėtume įrengti „rezidencijos“ korpusą. Kaune

irgi pristatė pastogę, kur galėtų būti kalbų kabinetai, darbų klasės. Stogas jau uždengtas, bet vidų neįrengta. Kaune mes tikimės gauti sklypą, ant kurio būtų galima pastatyti universalią šiuolaikinę mokyklos salę, kur būtų dar ir virtuvė su valgykla, grietųjų mokslų kabinetai, dar kas nors. Viso to Kaune trūksta. Susiduriame su daugeliu nepatogumų ir Vilniuje, kur taip pat neturime salės, kurioje būtų rūbinės, higienos patalpos, dušai, o salės kvadratura atitiktų krepšinio ir kitų žaidimų taisykles. Tiesa, pavyko Vilniaus miesto savivaldybėje iškovoti sklypelį. Tai Augustionų g. 3. esanti apleista dykvietė, neturinti nei istorinės, nei archeologinės reikšmės. Bet yra pakankamo ploto šiuolaikinei salei pastatyti, tokia, kurioje būtų galima sukūsti visus į iškilmingus aktus, vaidinti gimnazijos teatro spektaklius, rengti sportines varžybas ir pan.

— Atsiprašau, ar šioms konkrečioms projektams jau turite finansavimą?

— Ne. Buvome gavę iš Jėzuitų Centro Romoje ir iš mūsų draugų Vokietijoje lėšų, jas paskyrėme salių projektavimo darbams. Tik tam ir teuzteko. Toliau — nėra. Viena iš priežasčių, kodėl nėra — žmonės nenori akli aukoti, jie neįsitikinę, bus tas, ar nebus. Žmonėms rūpi, kas atsituos su tais pinigais, kuriuos jie paauglius, jie nori tikrai žinoti, kur mes padėsime jų

pinigus. Ir mūsų vėjus Campaign for Jesuit Schools ir Programs in Lithuania siūlo visiems ir kiekvienam su Tradition for the Future projektais susipažinti. Gimnazijų sales kainuos keletą milijonų litų, gal, sakykim, vieną milijoną dolerių. Jei kas panorėtų salę, patį pastatą, kokią kabineta, gal vieną suola pavadin-ti savo ar šeimos vardu, kieno nors atminimui — yra gera progą daryti auką. Mes jau turime tokių pavyzdžių. Aukota abiejom mokyklom. Paauglių žmonės pavadino tai savo vardu. Pavyzdžiui, geriamų Valių šeima iš Cleveland, OH, paauglio mokyklos biblioteką. Sakė: „Nenorim po mirties, norim gyvi duoti“. Pastatas bibliotekai buvo, reikėjo įrengti vidų, reikėjo lentynų, stalų, kedžių, šviestuvų ir t.t. Tai dabar kiekvienas įeinantysis kaskart mato lentą: „Vilniaus jėzuitų gimnazijos V. Valio biblioteka“. Kita gera darė, taip pat iš Cleveland, paauglio anksti mirusiai dukrai atminti balto marmuro Angelo skulptūrą. Ji stovi Vilniaus jėzuitų gimnazijos kiemo centre.

Tiems geros širdies žmonėms, kurie neturi Baltijos jėzuitų provincijos vajeas biuro adreso, skelbiu: Baltic Jesuit advancement office, 2345 W. 56th Street, Chicago, IL 60636-1040. Tel: (773) 737-9891. Fax: (773) 737-0486. E-mail: lithjesuit@aol.com. Consultant Anthony A. Vencus. Direktorius Tadas Kulbis.

Povilas Pukys

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dėkojame Lietuviai, fon-
dui, Šauliams, kun. M. Ya-
kaičiui ir Švč. M. Marijos
Gimimo parapijai, kun. A.
Palioikiui ir Pal. J. Matu-
laičio misijai, kad jau atsily-
gino už „Draugo“ pokylio vie-
tas ir status. Laukiame Jūsų
šventėjų!

Lietuvos Krikščionių de-
mokratų rėmėjų valdyba
prieš kiek laiko išsiuntinėjo
vajaus laiškus, norėdama vi-
sais įmanomais būdais padėti
kandidatuojantiems į Lietuvos
Seimą krikščionims demokra-
tams. Rėmėjams, kurie šavo
auką jau atsiuntė, vadys šio-
dingai dėkoja. Jei laiško nebu-
tumėte gavę arba aukos dar
nepasiegtė, prašytume kuo
skubiau savo auką atsiųsti.
Seimo rinkimai jau čia pat.
Mūsų tikslas yra, kad kuo
daugiau krikščionių demokra-
tų laimėtų Seimo rinkimus.
Remkime krikščionišką de-
mokratiją Lietuvoje! Čekį ra-
šyti: Lithuanian American Po-
licy Forum Inc. arba LKD
Rėmėjų Sambūris ir siųsti:
Vladas Sinkus, 1160 Amber
Dr., Lemont, IL 60439.

Ar reikia Vilniuje atstaty-
ti Valdovų rūmus? Ar Lietu-
vių Bendruomenė reikalauja?
Ką veikia Pasaulio Lietuvių
Bendruomenė? Šiuos ir kitus
klausimus bus galima aptarti
šį penktadienį, rugsėjo 15 d., 7
val. Pasaulio lietuvių centro
Lemonte Botų mėnėje. „Saulu-
tės“ „Atviro žodžio forumo“
kalbės PLB pirmininkas Vy-
tautas Kamantas tema „Pa-
saulio Lietuvių Bendruomenės
seimas Vilniuje – nutarimai,
rezoliucijos, ateities planai“.

LMFK ČIKAGOS KLUBO
VEIKLA

Lietuvių moterų federacijos
klubų Čikagos klubas veikia
jau daugiau negu 50 metų.
Klubo narsė buvo pirmosios
Čikagoje, per Atvėlykį ruošu-
sios tradicinį Vėlykų stalą, o
taip pat ir abiturientų pokylį.
Šiuos renginius rengė daug
metų.

Laikui bėgant keitėsi klubo
veiklos pobūdis. Prieš kelerius
metus LMFK narės pakrypo
labiau kultūrinė veikla. Na-
rių skaičiui mažėjant ir pajė-
goms silpnėjant LMFK Čika-
gos klubas padėsi šalpos darbo
norėdamas padėti lietuviams
Lietuvoje ir išėjimoje. Š. m.
lapkričio 19 d., sekmadienį, 10
val. Tėvų jėzuitų koplyčioje
bus aukojamos šv. Mišios už
visas mirusias ir gyvas klubo
nare. Po Mišių bus pusryčiai
ir susirinkimas Jaunimo cen-
tro kavinėje. Visos LMFK Čika-
gos klubo narės kviečiamos
dalyvauti.

Svajonė R. Kerelytė,
korespondentė

„Viduramžių/ Medieval“
pokylis, ruošiamas Lithua-
nian Mercy Lift dešimties me-
tu veiklai pažymėti, vyks spa-
lio 1 d., sekmadienį, 3 val. p.p.
Montefiori soduose, Lemonte.
Nepraleiskite retos progos ir
užsakykite vietas, skambin-
dami Linai Žlobienei tel. 630-
725-9544.

Solisto Virgilijaus Norei-
kos 65 metų sukaktuvinį kon-
certą rengia Lietuvių opera.
Koncertas bus jau netrukus,
sekmadienį, rugsėjo 24 d., 3
val. p.p. Jaunimo centre. Solis-
tas V. Noreika Nepriklausom-
ybę atgavus dalyvavo daugelį
atliko Nemorino rolę G. Doniz-
zetti operoje „Meilės eleksys-
ras“. Kaip žinome, šia opera
mes gerėsime dar kartą atei-
nanti pavasarį. Lietuvių opera
kviečia visuomenę atvykti į šį
sukaktuvinį koncertą ir pasik-
lausti gražių solisto V. Norei-
kos atliekamų dainų bei arijų.
Savo atsilankymu pagerbsime
ilgametį dainos meno jubila-
tą.

Amerikos Lietuvių Tary-
bos pirmininkas Saulius
Kuprys yra gavęs atsiliepimą
apie ALTO pastangas suma-
žinti 20 mln. dol. paramą Pa-
baltijo kraštų gynybai iš JAV
kongreso atstovo Bill Young,
kuris vadovauja kongreso lešų
skirstymo komisijai. Savo lai-
šką jis užtikrina, kad des visas
pastangas, jog toji suma būtų
sugrąžinta į JAV Valstybės
biudžetą. Galutinį sprendimą
darys Jungtinis JAV Kongreso
atstovų ir senatorių komite-
tas. Visuomenė toliau prašo-
ma rašyti savo atstovams šiuo
reikalu. Daugiau informacijos
galima gauti kreipiantis į
ALTO būstinę, 6500 S. Pulaski
Rd., Chicago, IL 60629; tel.
773-735-6677; fax 773-735-
3946, e-paštas:
AltCenter@aol.com

Koncertai

Visą šį šeštadienį, rugsėjo
16 d., nuo 2 val. p.p. iki 2 val.
nakties Čikagos Simfoninės
muzikos centre (Chicago Sym-
phony Center, 220 S. Michi-
gan Ave.) vyks nemokami kon-
certai visiems mažiems ir di-
delsiems klasikinės muzikos ir
džiazo megejams. Keturiuose
Simfoninės muzikos centro sa-
lėse visą laiką nenutrūksta-
mai gros geriausi Čikagos or-
kestrai ir ansambliai. Siūlytu-
me pasiklausti pagrindinėje
salėje 7 val. v. atliekama Ger-
shwin kūrinys „An American
in Paris“, kompozitoriaus Car-
ter Partito ir Mahlerio Simfo-
nijos Nr. 1. Šiuos kūrinius
gros Čikagos simfoninis orke-
stras. Daugiau žinių – „Inter-
nete“ www.cso.org

Su „Trimis tigriukais“ po koncerto rugsėjo 8 d. PLC, Lemonte. Iš kairės: PLB pirmininkas Vytautas Kamantas, Ramojus Motuzas, Aurimas Syrusas, Vytautas Jurgelevičius ir JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė.

Lemonte Lietuvių Ben-
druomenė jau susimokėjo už
viso stalo vietas ir atvyks į
„Draugo“ pokylį. Puiku!

Atslysta

paminėti

„Naujasis židyns“ 7/8,
2000. Redakcijos adresas: Uni-
versiteto 4, 2001, Vilnius.
Plečiantis visuomeninių temų
diapazoną žurnalas duoda
žodį netgi gydytojams. Guoda
Steponavičienė rašo apie
vaikų dantis – kaip valstybės
nuosavybę. Bažnyčios istorijos
skyrelyje kalbama apie atsi-
naujinimo ir reformų delsimą
Lietuvos liuteronų bažnyčioje
1985-1995 m. Šio numerio
tema: lietuvių mitologija. B.
Savukynas rašo apie lietuvių
vardyną; G. Beresnevičius na-
grinėja Palemono legendą; P.
Vildžiūnas meta kritišką
žiūrą į istorikų „išmanymą“
apie senuosius lietuvių
tikėjimus. Idomios, bet neopti-
mizmo Manto Adomėno, stu-
dijuojančio Anglijoje, dienora-
ščio mintys. Vakaruose pa-
buvęs jaunimas, nors ir lydi-
mas tėvynės nostalgijos, su-
serga savotiška priklausom-
ybės liga Vakarams, įgyja
potraukį nusistovėjusiam gy-
venimui. Kiekvieną gvy organ-
nizmą instinktyviai traukia
pastovumas ir ramybė, todėl
Lietuva dažnam, kaip ir die-
norasčio autoriui, ima asoci-
juotis su „sužalota, deformuo-
ta tikrove, su jos nevilimi, su
jos gresme iš Rytų, su
išdavikams teikiama ordi-
nais, spaudos cinizmu, ir to-
kiomis retomis žmogiškoms
integritas prašvaistėmis“.

A.V.Š.

Skelbimai

• „Saulutė“, Lietuvos na-
šlaičius ir paramos reikalin-
giems remti Daytona Beach,
FL, skyrius, dėkoja Danutei
Kurauskienei už \$25 auką,
atminimui gimnaziā a.a. Vy-
tauto Gylio. Užuojauta šeimai.

VAIZDAJUOSTĖ „BALTIJOS KELIAS“
„SEKLYČIOJE“

Rugpjūčio 13 d., trečiadienį,
„Seklyčioje“ per vyr. lietuvių
popietę buvo rodoma vaizda-
juostė, kurią mums parūpino
Viktorija Pikeliene. Ją žiūrė-
dami, prisiminėme lietuvių
tautai padarytą skriaudą, kai
1939 m. rugpjūčio 23 d. Molo-
tovas ir Ribentropas pasirašė
slaptą Sovietų Sąjungos ir Vo-
kietijos sutartį, pagal kurią
Sovietų Sąjunga surinko ver-
gijos panciais Lietuvą, Latviją
ir Estiją ir išlaikė jas prie-
spaudoje 50 metų. Tai 1989 m.
rugpjūčio 23 d. buvo pavadinta
Juodojo kaspino diena.
Vaizdajuostėje matėme dvi-
jų mitingų santrauką, demon-
stracijas ir „Baltijos kelią“, kur
rankomis susikabinusi žmo-
nių grandinė nusitęsė daugiau
kaip 600 km – nuo Gedimino
būkšto Vilniuje iki Hermano
būkšto Taline Kalnų Parke
vykstančiame mitinge tarp ki-
tų kalbėtojų „Sąjūdžio“ pirmi-
ninkas V. Landsbergis kreipė-
si į susirinkusius, sakydamas:
„Vilniečiai, sudėtingas mūsų
krašto ir kiekvieno žmogaus
likimas. Esame Lietuvos žmo-
nės, ir mūsų priėjimas prie
Sov. Sąjungos buvo neteisingas,
ir mes norim gyventi kaip
žmonės, ir laisvė yra mūsų
siekinas. Šalin rusiškąją oku-
paciją ir kolonializmą!“

Katedros aikštėje begalės
žmonių. Daug plakatų su radi-
kaliais šūkiais, reikalavimais:
„Gorbačiovi, išvesk Raudoną-
ją armiją iš Lietuvos!“, „Okupa-
cinę kariuomenę neturime“,
„Laisvė Lietuvai“. Čia
matom ir ukrainiečius, taip
pat ir baltarusius su savo ve-
liavomis ir plakatais, atėju-
sius padėti lietuviams de-
monstruoti – Dviamis teatro
rūmuose vyksta Sąjūdžio sei-
mo posėdis, vėl kalba V.

AUŠRA LIUTKUTĖ KONCERTUOS AMERIKOJE

Jauna operos solistė Aušra
Liutkutė pirmą kartą atvyk-
sta į Čikagą ir Los Angeles
koncertuoti. Čikagoje kon-
certas vyks spalio 29 d., sekma-
dienį, 2 val. p.p. Jaunimo
centre. Smulkesnę informaciją
teikia Ramona Kaveckaitė
(708) 499-0687. Pietinėje Ka-
lifornijoje solistė pasirodys
lapkričio 18 d., šeštadienį, Los
Angeles Šv. Kazimiero parapi-
jos salėje.

Numatoma, kad koncertai
bus dviejų dalių: pirmą dalį
– iš garsių operų arijų, antrą
dalį – linksmų operėlių (lie-
tuviškai) ir lietuvių kompozito-
rių dainų.

Aušra šimet laimėjo Akade-
minio Skautų sąjūdžio Vydū-
no fondo Vincės Jonuškaitės-
Zaunienės vardo premiją geria-
usiajai dainininkei. Lietuvos
Muzikos akademijos suruošta-
me konkursiniame koncerte
dalyvavo net 17 solistų. Šį
konkursą vienbalsiai laimėjo
Aušra Liutkutė.

Šiais metais Aušra užbaigė

Landsbergis ir sako, kad Lie-
tuva neatsisakė siekti atkurti
nepriklausomą valstybę ir
kviečia įsijungti į Baltijos
kelį.

Kalnų parke kitas mitingas
(Demokratų partija, Lietuvos
laisvės lyga, Politikinių gelbe-
jimo komitetas, Krikščionių
demokratų partija). Siūloma
spręsti reikalus Vilniuje, ku-
riame visad gerai sugyveno
įvairios tautybės. Siūloma ko-
munistams atsisakyti savo
privilegijų, taip pat siūloma
komjaunuoliams, kurie buvo
valstybės išlaikomi, pasidalinti
savo geroje su skautais...
Turim savo tradicijas ir reikia
atkurti tautos valstybingumą.
Gorbačiovas barė estus, kam
jie prieštarauja Maskvai –
Mes visi prieštaraujam Maskvai –
„Numesk, Tėvyne, rubą seną,
kurį užvilko svetimi“... Lietu-
vos vaikinai turi likti Lietuvoje
ir mes turėsime, kad ir mažą,
bet savo kariuomenę. Laisvė
Lietuvai!

Prie Katedros matosi bega-
lės gelių puokščių ir jas tvar-
kanti jauna moteris paaiški-
na, kad tos gelės bus barsto-
mos iš lektuvų per visą Balti-
jos kelią žvūsiems ir tremti-
niams pagerbti.

Pėsti, važiuoti, vaikais vėdi-
ni ir kūdikiais nešini. Pilno-
mis rankomis gelių ir žvakių
visi traukia į Baltijos kelią –
visur plevėsuoja Lietuvos,
Latvijos ir Estijos vėliavos.

19 val. vakaro visi susieme
rankomis, ima giedoti „Lietu-
vis esame mes gimę“, Lietu-
vos himną ir „Lietuva brangi“.
Tai ta – virš milijono širdžių
ir rankų grandinė apjungė Pa-
baltijį ir nuvedė Baltijos keliu
į laisvę. Mes gi žiūrėjome pro
ašaras į tą nuostabų reginį.

Emilija J. Valantinienė

APIE BALSAVIMĄ SEIMO RINKIMUOSE

Lietuvos respublikos gene-
ralinis konsulas Čikagoje
praneša, kad Lietuvos respub-
likos piliečiai, nuolat gyvenan-
tys arba rinkimų metu viešin-
tys Illinois, Michigan, Wiscon-
sin, Indiana ir Ohio valstijose,
balsuos Lietuvos respublikos
generaliniame konsulate Či-
kagoje. Balsuoti turi teisę
aštuoniolikos metų ir vyresnio
amžiaus Lietuvos respublikos
piliečiai. Pageidaujantiems
dalyvauti spalio 8 d. Seimo
rinkimuose, būtina užsiregistru-
oti generaliniame konsulate
Čikagoje. Jeigu dar nesate už-
siregistravę, būtina atsiųsti
LR paso paskutiniojo lapo (su
nuotrauka) kopiją, adresą
JAV bei adresą Lietuvoje (jei-
gu JAV gyvenate laikinai). Pa-
brėžiame, kad balsuoti turėsi-
te ten, kur užsiregistravote.
Paskutinioji registracijos die-
na – 2000 m. rugsėjo 20 d.

Rinkimines komisijas pirmi-
ninku Čikagoje yra paskirtas
garbės generalinis konsulas
Vaclovas Kleiza.

Balsuoti galima bus paštu
arba atvykus į balsavimo apy-
linkę. Balsavimo apylinkės dien-
omis: rugsėjo 26-29 d. nuo 12
val. iki 4 val. p.p., spalio 2-6 d.
nuo 12 val. iki 4 val. p.p.

Apylinkės adresas šiomis
dienomis: Lietuvos generalinis
konsulas Čikagoje, 211 East
Ontario Street, Suite 1500,
Chicago, IL 60611; tel. 312-
397-0382, fax: 312-397-0385.

Norėtume atkreipti rinkėjų
dėmesį į tai, kad rinkimų die-
na, t.y. 2000 m. spalio 8 d.,
balsavimo apylinkė bus atida-
ryta dviejose vietose: 1. Balze-
ko lietuvių kultūros muziejuje
(6500 S. Pulaski) nuo 7 val. r.
iki 7 val. p.p.; 2. Pasaulio lietu-
vių centre Lemonte (14911
127 St.) nuo 9 val. r. iki 2 val. p.p.

Taip pat spalio 8 d. balsavi-
mo apylinkė bus atidaryta ir
Clevelande. Balsavimo laiką ir
apylinkės adresą atskirai prane-
sės Lietuvos respublikos
garbės konsulas Clevelande.

Visi užsiregistravę rinkėjai
netrukus paštu gaus rinkėjo
pažymėjimą, balsavimo biule-
tenius bei informaciją, kaip
reikėtų balsuoti paštu. Rin-
kėjai, kurie balsuos asmeni-
škai atvykę į rinkiminę apylin-
kę, privalės su savimi turėti
atsiųstus balsavimo biulete-
nius ir rinkėjo pažymėjimą.

Visi rinkimų metu ne Lietu-
vos teritorijoje gyvenantys arba
užsienyje viešintys LR pi-
liečiai yra priskirti Nauja-
miesčio rinkimų vienmandatini-
am apygardai Nr. 1. Šioje apy-
gardoje iškelti tokie kandida-
tai: M. Čobotas, KDS, 1928;

K. Darskevičienė, TLP, 1971;
A. Gotto, LLRA, 1944; A. Gri-
cius, LLS, 1937; V. Karčiaus-
kas, MKDS, 1959; G. Kvies-
kienė, LCS, 1956; V. Kviet-
kauskas, NS(S), 1952; N. Oze-
lytė, I/P, 1954; G. Purvanec-
kienė, LSDP, 1945; A. Šimė-
nas, LKDP, 1950.

Daugiamandatiniėje apygar-
doje užregistruotos sekančios
partijos (santrumpos): I/P –
išsikėlė pats; JL-NT-PKS –
„Jaunosios Lietuvos“, naujųjų
tautininkų ir politinių kalinių
sąjunga; LCS – Lietuvos
centro sąjunga; LDDP – Lie-
tuvos demokratine darbo par-
tija; LDP – Lietuvos demokra-
tų partija; LKDP – Lietu-
vos krikščionių demokratų
partija; LLL – Lietuvos lais-
vės lyga; LS – Lietuvos lais-
vės sąjunga; LS-TL – Lietu-
vos liaudies sąjunga; „Už tei-
singą Lietuvą“, LLRA – Lie-
tuvos lenkų rinkimų akcija; LLS – Lietuvos liberalų są-
junga; LNDP – Lietuvos na-
cionaldemokratų partija; „SD
2000“ – Lietuvos partija
„Socialdemokratija 2000“;

LPKTS – Lietuvos politinių
kalinių ir tremtinių sąjunga;
LRS – Lietuvos rusų sąjun-
ga; LSDP – Lietuvos social-
demokratų partija; LSP –
Lietuvos socialistų partija;
LTS – Lietuvių tautininkų
sąjunga; LVP – Lietuvos
valstiečių partija; LTP – Lie-
tuvos teisingumo partija; KDS
– Krikščionių demokratų są-
junga; MKDS – Moderniųjų
krikščionių demokratų sąjun-
ga; NDP – Naujoji demokra-
tija; NKS – Nuosaukiųjų kon-
servatorių sąjunga; NS(S) –
Naujoji sąjunga (sociallibera-
li); RP – Respublikonų par-
tija; TS(LK) – Tėvynės są-
junga (Lietuvos konservato-
riai); TLP – Tėvynės liaudies
partija.

Daugiau informacijos apie
artėjantį rinkimus galima
rasti LR Seimo internetiniame
puslapyje –
www.lrs.lt/rinkimai/.

Lietuvos Respublikos pi-
liečiai, gyvenantys JAV, bet at-
vykę į Lietuvos Respubliką
balsavimo laikotarpiu ir ne-
balsavę Lietuvos Respublikos
diplomatinėse atstovybėse ar
konsulinėse įstaigose, gali bal-
suoti Lietuvos Respublikoje.
Šie piliečiai įrašomi į vien-
mandates Naujamiesčio rin-
kimų apygardos Nr. 1 papildomo
rinkimų sąrašą. Rinkėjo
pažymėjimas ir rinkimų biule-
teniai išduodami Naujamies-
čio rinkimų apygardos Gedi-
mino rinkimų apylinkėje Nr. 2
(Gedimino pr. 19, Vilnius, tel.
391377).

Paremkite DRAUGĄ ir
Laimėkite bilietus į Vilnių
skrydį parūpino SAS

Vardas

Adresas

Telefonas

Paskubėkite! Puiki galimybė
aplankyti Lietuvą!

AUKA 1 dol.

Galima įsigyti ir daugiau bilietų.
Išdėkite atkarpė, pažymėkite kiek bilietų norite,
ir siųskite su atitinkamos sumos čekiu.

bilietų \$

Laimingasis bilietas bus traukiamas
DRAUGO pokylyje, 2000 rugsėjo 17 d.

DRAUGAS
4545 W. 63rd ST,
CHICAGO, IL 60629

LMFK Čikagos klubo narės (iš kairės): Birutė Vindašienė, Svajonė Kerelytė, sėdi pirmininkė Vilija Kerelytė, Jon-
landa Kereliene ir Stefanija Burakiene.